

Vojákův poklad

Bettina Kettschau

Přeloženo z německého originálu

„**Der Schatz des Gl**“,

vydaného nakladatelstvím

Christliche Schriftenverbreitung Hückeswagen

v roce 2010.

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2017

Nunavut

Southampton
Island

Coral Harbour

Coats
Island

Iqaluit

Ranking Inlet

cca 200 km

15 lidí, jeden pes, jeden pták a mnoho saní ...

Gregory Thompson, americký voják

Malik a Jimi, dva Inuité

Samuel (Sammy) Parker

Martin Parker, jeho otec

Maja, Samuelův pes

Sylvie, Samuelova alka

Aanja Araková

Sára Araková, Aanjina dcera

Abel Arak, Aanjin tchán a Sářin dědeček

Matiuse Alviq, Samuelův kamarád

John Okkumaluk

Tim Nuulak, pilot

Big Nuulak, Timův mladší bratr, Samuelův spolužák

Ben Andaluk, úředník v Coral Harbouru

paní Andaluková, učitelka zeměpisu, Benova sestra

zdravotní sestra Mona

Obsah

Úvod	8
První kapitola.....	9
Druhá kapitola	14
Třetí kapitola	18
Čtvrtá kapitola	21
Pátá kapitola.....	25
Šestá kapitola	28
Sedmá kapitola	33
Osmá kapitola.....	37
Devátá kapitola.....	40
Desátá kapitola.....	44
Jedenáctá kapitola.....	48
Dvanáctá kapitola.....	53
Třináctá kapitola.....	56
Čtrnáctá kapitola	61
Patnáctá kapitola.....	64
Šestnáctá kapitola	68

Úvod

Jimi pádloval klidnými a stejnoměrnými záběry. Pokojná, lesknoucí se hladina se třpytila ve večerním slunci. Kánoe, zatížená úspěšným úlovkem, se hluboce nořila do vody. Jimi měl v kánoi několikakilogramový náklad tresek. Zrovna snil o dobrém jídle, které mu jeho maminka Laisa uvaří, když tu ho ze snění vyrušilo Malikovo překvapené zvolání. Několik set metrů před nimi plavalo něco ve vodě. A toto něco bylo velmi podobné převrácenému armádnímu nafukovacímu člunu, jaký s sebou vozili Američané jako součást výstroje.

Jimi k tomu spěšně zamířil. Čím blíž připlouvali, tím vážnější byl Malikův obličej, protože na člunu se rýsovalo zřejmě neživé tělo štíhlého mladého muže v uniformě amerického letectva. Nohy měl napůl ponořené v ledově chladné vodě.

Jimi připlul s kánoí vedle člunu. Vylovil z vody připojené lano a upevnil ho v kánoi. S velkou námahou zkoušeli oba Inuité vytáhnout neživé vojákově tělo z nafukovacího člunu k sobě do kánoe.

Jimi se naklonil daleko do strany, aby vyrovnal rovnováhu kánoe. Přesto by se byli málem sami převrátili.

Konečně se Malikovi podařilo dostat cizince do kánoe. „Ještě žije,“ řekl a hlas se mu třásl údivem.

Celou tu dobu měl voják paži pevně přitisknutou k tělu a pod ní pevně svíral kufřík ze stříbřitého kovu.

Jimi klekl na dno kánoe, hlavu vojáka si položil na klín a opatrně mu vléval do úst oživující tekutinu. Vojín se rozkašlal a mdle otevřel oči. A jak přicházel k vědomí, tak se rozjasňovala jeho tvář. Jimi vzpomínal na těch několik anglických slov, která se naučil:

„Take ye back to your people?“ (Máme vás dovézt k vašim lidem?)

V očích vojáka se objevil prosebný výraz a zavrtěl hlavou. Potom znovu ztratil vědomí ...

První kapitola

Staří Inuité měli pravdu. Zima přišla toho roku brzy. A rychle. Sammy se s povzdechem díval z okna. Už druhý den bez přestání sněžilo z oblohy, která měla barvu ledové šedi. Celý ostrov se změnil v bílou pláň.

Sammy se narovnal a sáhl po další knížce z hromady knih, které měl u postele v obývacím pokoji. Aanja a Matiuse ho dobře zásobili. Ale Sammy se nemohl soustředit. Zraněná noha jej pořád ještě hodně bolela. Sammy si způsobil těžký úraz, když chtěl zachránit osiřelé alčí mládě na ptačí skále. Od té doby uplynulo pět týdnů. Zlomenina se po operaci už dávno začala hojit, ale na noze měl stále ještě otevřenou ránu. Proto dosud nemohl dostat chodící sádru. Teď pozoroval malou alčí slečnu, která slyší na jméno Sylvie. Mladý pták se kolébal směrem k němu a pokoušel se vyšplhat na jeho postel. Přitom divoce mával krátkými křídly. Sammy se usmíval.

„Také máš tak dlouhou chvíli?“ zeptal se.

Sammyho Maja, fena huskyho, která spala na svém koberečku v druhém rohu pokoje, zamrkala jedním okem a vztyčila jedno ucho směrem k Sammymu.

V tu chvíli bylo slyšet, jak se otvírají domovní dveře.

„Nazdar, Sammy!“ vesele volala Aanja. „Hned budu u tebe, jen co donesu dovnitř nákup.“

„Rád bych ti při tom pomohl.“

Aanja se jen usmála. „Připomenu ti to, až zase budeš moci chodit!“

Sammy se usmíval a hned se cítil lépe.

„To nebude potřeba!“ odvětil rozhodně.

Aanja rychle vyložila nákup z malých příručních sánek, které si s sebou v zimě vždycky brala, když obstarávala nákupy.

„Copak bude dnes k večeři?“

„Můžeš si vybrat. Buď rybu, nebo pizzu.“

Sammy chvilku přemýšlel. Pak řekl: „Tak já si vyberu rybu.“ Aanja uměla výborně vařit. Téměř tak dobře jako její tchán Abel Arak.

Sammy se opět díval z okna. Arak mu velmi chyběl! Byl právě na návštěvě u svého starého přítele Johna Okkumaluka, který se usadil na západní straně ostrova.

Aanja přišla k němu dovnitř. V jejích hedvábných černých vlasech se třpytily sněhové vločky. Maja vyskočila a vrtíc ocasem poskakovala kolem nich. Aanja si sundala teplou parku¹, vyzula si kozačky z tulení kůže a posadila se k Sammyho posteli.

„Jak se ti vede?“ ptala se.

„Ne zrovna špatně. Jenom si doma připadám dost zavřený. A potom tohle smutné počasí! Už několik dní nevysvitlo sluníčko. Dobře chápu, že mnoho lidí tu v zimě trpí depresí!“

Aanja s pochopením přikývla.

Sammy se na ni usmál. „Děláte všechno pro to, abych se nenudil. Ty mi nosíš zajímavé knížky, Matiuse a Sára mně nosí domácí úkoly a tatínek se mnou každý den hodinu probírá učivo.“ Aanja vyndala z té velké hromady knih Bibli, otevřela ji a četla:

„Radujte se v Pánu vždycky; opět pravím, radujte se.“ (Filipenským 4,4). To napsal Pavel, když byl ve vězení, možná bez světla, bez slunce a téměř bez naděje, že by někdy mohl být zase svobodný.“

„Jak to jen dělal?“ tázal se Sammy ohromeně.

„Já to také nevím! Ale pro Pavla byl Pán Ježíš tak důležitý, že řekl: „Život je pro mne Kristus“ (Filipenským 1,21). A to mu nikdo nemohl vzít. Věřil v Pána Ježíše a Pán Ježíš byl stále u něho. I ve vězení. Tam zvlášť. Byl to přítel, který ho nikdy neopustil!“

Sammy zamyšleně přikývl. „Se mnou je to také tak. Vlastně bych s Ním měl víc mluvit.“

Aanja přikývla a vstala.

¹ Parka – druh teplého kožešinového kabátu s kapucí, oděv Inuitů.

„Mohu s tebou jít do kuchyně, když budeš vařit? Vždycky to tak pěkně voní. Také bych chtěl umět vařit tak dobře jako ty a Arak.“

„To se dá naučit,“ odpověděla Aanja vesele.

Podala mu jeho berle a Sammy skákal s velkou námahou a velmi pomalu do kuchyně.

„Měl bych každý den trochu trénovat,“ zlobil se.

„Doktor ale říkal, že máš být zatím v klidu.“

„Ano, já vím.“ Sammy si položil nohu v sádře na rohovou lavici a zdravou nohu pak položil vedle ní.

„Můžeš loupat brambory, jestli chceš.“

„Ó, to je super, ty jsi s sebou přinesla brambory?“

„Ano, k oslavě dne. Kromě toho bude také kukuřice a pár rajčat.“

Sammy zářil. Dříve, když žili na jihu Kanady, si brambor nijak zvlášť nevážil. Ale sem do Coral Harbouru se muselo všechno ovoce a zelenina, které v krátkém arktickém létě nedozrály, dopravovat letecky a byly také náležitě drahé a na jídelním lístku se nevyskytovaly často.

Do kuchyně přišla zvědavá Sylvie.

„Tahle alka by vlastně měla být venku!“ zamračila se Aanja. „Matuše a Sára jí přece postavili malý domeček. Sylvie má zvláštní talent, aby něco utrousila buď na koberci, nebo na nábytku.“

„Já vím,“ odpověděl Sammy provinile. „Ale myslím, že úplně sama by se venku nudila. Stejně si tak říkám, zda je úplně šťastná bez ostatních alek, které dávno odletěly na jih.“

„No, nedělej si starosti. Teď jsi ty Sylviina ‚maminka‘, za kterou pořád běhá. Venku na svobodě by si už stejně neporadila. Zvykla si na lidi. Není to zrovna přirozený způsob života ptáků jejího druhu, ale bez tebe by na skále vyhladovala.“

„Když myslíš,“ a Sammy se láskyplně podíval na malou alku, která s námahou vylezla na rohovou lavici.

O půl hodiny později přišel domů Sammyho tatínek. Přišel do kuchyně

a čichal: „Voní to tu úžasně!“

Sammy se nahlas rozesmál: „Vypadáš jako Maja, když ucítí něco dobrého.“

Maja uslyšela své jméno a vyskočila. Pan Parker si sedl ke kuchyňskému stolu a hladil ji po hlavě.

„Jídlo bude hotové za pár minut. Můžete si zatím umýt ruce,“ řekla Aanja a scedila vodu z brambor.

„Najíte se s námi?“ zeptal se pan Parker.

Aanja zavrtěla hlavou. „Slíbila jsem Sáře, že dnes večer přijdu včas domů.“

„Nemohla bys zavolat Sáře, aby sem přišla také?“

„Zavolejte,“ přidal se pan Parker.

„Zeptám se jí,“ odvětila Aanja.

„Copak se u vás dnes děje něco zvláštního?“ chtěl vědět Sammy.

„No, mám narozeniny.“

„A to nám říkáš teprve teď?!“ Sammy uchopil Aanjinu ruku. „Srdečně ti blahopřeji, Aanjo, a přeji ti Boží požehnání!“

Aanja mu s úsměvem stiskla ruku.

„Škoda, že pro tebe nemám dárek. Ale budu o nějakém přemýšlet.“

Sammyho tatínek vstal. „Připojuji se k blahopřání svého syna, Aanjo! Přeji vám všechno, všechno nejlepší,“ řekl srdečně. „A děkuji za všechno, co pro nás děláte. Jste – nu, jste pro nás velmi důležitá.“

Aanja se usmála. „Ano, jinak byste nadobro vyhladověli,“ řekla potutelně, ale přitom se lehce začervenala.

Pan Parker podal Sammymu telefon. „Zavolej spolužačce a řekni jí, že to tu společně trochu oslavíme.“

Sammy se nenechal pobízet dvakrát.

Aanja se zase otočila ke sporáku a přidala na pánev ještě několik kousků ryby. „Vlastně to mělo stačit ještě na zítra,“ zabručela.

„Zítra si můžeme dát pizzu,“ usmál se Sammy.

„Řekni Sáře, ať si pospíší. Jinak bude jídlo studené.“

„Ano!“

Druhá kapitola

O několik minut později dorazila Sára. Čtrnáctiletá dívka byla velmi podobná své mamince. Byla hubená a o hlavu menší než Sammy. Její husté vlnité vlasy hnědé barvy obklopovaly srdcovitý obličej, ve kterém vynikaly tmavé oči mandlového tvaru.

Sára s Aanjou prostřely rychle stůl. Sára si sedla vedle Sammyho na rohovou lavici a se zájmem se účastnila společného hovoru.

Po večeři ještě zůstali sedět pospolu.

„Co je nového ve škole?“ zeptal se Sammy.

„Nic,“ odpověděla Sára, „rozhodně nic zvláštního.“

„A přece něco,“ odporoval jí pan Parker. Vstal a vyndal ze své aktovky vícestránkovou listinu. „Tohle se mi dnes dostalo na psací stůl.“ Zdvihl titulní stránku do výšky.

„Soutěž spolkového státu Nunavutu,“ četl Sammy překvapeně. „A o co se jedná v té soutěži?“

„Jde o skupinovou soutěž vašeho ročníku. Mají být prováděny výzkumy v oblasti zeměpisu, dějepisu a politiky spolkového státu Nunavutu. Nejlepší práce budou odměněny. Mohou se účastnit skupiny žáků nebo i celé třídy.“

„Dá se také něco vyhrát?“

„Ano, samozřejmě. Pro hlavní čtyři vítěze tu budou ceny s překvapením a pak bude ještě mnoho cen útěchy, knihy, kamery, dokumentace.“

„Já se určitě zúčastním, to už vím,“ řekl Sammy.

„Ty ale nejsi skupina,“ usmívala se Sára.

„S tebou a s Matieusem bychom byli už tři! Mohl bych tady doma dělat rešerše² a konečně bych měl na práci něco smysluplného!“

Aanja se podívala na Sammyho tatínka a nepozorovaně na něj kývla.

² Rešerše – vyhledávání informací nebo soupis požadovaných informací.

„Domluveno,“ řekl s úsměvem pan Parker. „Zúčastníme se tedy soutěže, buď s celou třídou, nebo jako jednotlivé skupiny.“

O dva dny později seděli Matiuse a Sára se Sammym v kuchyni. Před sebou měli na kuchyňském stole rozložené knížky a časopisy.

„Musíme si najít opravdu dobré téma,“ řekla Sára. „V žádném případě se nesmí stát, že by nás druzí porazili.“

Sammy se dobromyslně pousmál. Sára měla ve třídě stálé, i když ne docela vážné, rozepře s Bigem Nuulakem, který se podle Sářina mínění považoval za úplně nejlepšího a nejsilnějšího ze všech. Big a čtyři jiní chlapci se chtěli také zúčastnit soutěže. Každá skupina měla dobrých osm týdnů času, aby našla téma, vyhledala o něm podrobnosti a napsala práci.

„Konkurence oživuje obchod,“ vysvětloval jim s úsměvem pan Parker.

„A jak,“ zabručela Sára a hned navrhovala: „třeba bychom mohli použít výsledky výzkumů, které jste v září prováděli na Coatsově ostrově s doktorem Wembleyem?“

„To by nebylo špatné,“ usoudil Sammy. „Ale museli bychom dát tématu širší rámec.“

Sára napsala na svůj list papíru: „Svět ptáků na Coatsově ostrově.“ Zeptala se: „Máte jiné návrhy?“

„Svět zvířat na ostrově Southampton,“ zamumlal Sammy, „lední medvědi, karibu, mroži.“

„Původní obyvatelé ostrova,“ navrhla Sára.

„Inuité?“ zeptal se Sammy.

„Sallirmiutové, mnohem starší národ lovců. Neznali železo ani žádné pokrokové nástroje, když se kolem roku 1900 v Hudsonově zálivu setkali s velrybáři. Norští velrybáři sem zavlekli nakažlivou nemoc, na kterou zemřeli téměř všichni Sallirmiutové.“

„Zní to zajímavě,“ řekl pochvalně Sammy. „Zdalipak se o těch lidech něco ví?“

„No samozřejmě. Z vyprávění velrybářů. Na ostrově po nich zbylo

ještě jedno opuštěné sídliště.“

„Napadají vás ještě jiná témata?“

„Společnost Hudsonova zálivu,“ řekla Sára, „postupně zabírala základny na Coatsově ostrově a na ostrově Southamptonu.“

„Co to vlastně bylo za společnost?“ nejistě se zeptal Sammy. „Obchodovala s kožešinami?“

„Přesně tak.“

Matiuse až dosud tiše poslouchal. „Je tu jedna věc, která by mě ohromně zajímala,“ poznamenal nakonec.

„Tak vyprávěj!“ povzbuzoval Sammy svého kamaráda.

„Jde o bývalou vojenskou základnu AAF, American Air Force³, u Coral Harbouru,“ začal Matiuse trochu zešířena. „Já zrovna čtu knížku o 2. světové válce.“

Sammy se na něho udiveně zadíval. Že se Matiuse zajímá o dějiny, to pro něho bylo nové. „Válka byla hlavně v Evropě, ne?“ zeptal se. „My máme psát o Nunavutu.“

„Možná je to všechno nesmysl,“ usmál se nejistě Matiuse.

„Nech ho, ať to dopoví,“ přála si Sára.

„Samozřejmě!“

„No, to bylo tak: Němci přepadli své sousedy v Evropě a mnoho zemí prostě obsadili. Američané se na to dívali s čím dál většími starostmi a nejdříve podporovali Anglii proti Německu dodávkami zbraní, dříve než Německo vyhlásí válku Americe. Američané ale nemohli z Montany, kde byla největší část zbrojního průmyslu, vyvážet zbraně bez přestání do Anglie. Hledali proto co možná nejkratší cestu a postavili celou řadu základen. Během války existovala jižní a severní cesta do Evropy a Afriky. Naše základna u Coral Harbouru se nacházela na mnohem rychlejší severní cestě.“

Sammy uznale hvízdal. „To je napínavé!“

³ AAF – American Air Force (americké vojenské letectvo).

„Ale jaké to má spojení s Nunavutem?“ zopakovala Sára Sammyho námitku.

„No, dalo by se prozkoumat, jak tato základna ovlivnila nebo změnila život Inuitů,“ přemýšlel Matiuse. „A obráceně, jaké dojmy si s sebou odtud odnesli Američané.“

Sára mimovolně přikývla: „To by šlo.“

„Základna je dnes pod správou krajského úřadu,“ doplnil Matiuse.

„Já jsem tam ještě nikdy nebyl,“ řekl Sammy.

„Dnes už tam toho asi není mnoho k vidění,“ mínil Matiuse.

„Přečti ještě jednou témata, jaká zatím máme,“ požádala ho Sára.

Pozorně poslouchala a potom řekla: „Opravdu zajímavé se mi nezdá žádné z nich.“

„Mám nápad!“ A v Matiusových úzkých tmavých očích to zaujetím zablýsklo. „Podíváme se na základnu.“

„Vy dva?“ zeptal se smutně Sammy.

„Ne, my tři. Tatínek mi dal svůj starý sněžný skútr. Můžeme s ním jet a za něj připojit ještě normální sánky. Na ně si můžeš sednout ty a nohu si dáš pěkně nahoru.“

Sammyho oči se rozzářily. „A umíš to řídit?“ zeptal se ohromeně.

„Ano, tatínek mě to naučil a mám řidičský průkaz. V klidu si prohlédneme základnu a pak se rozhodneme, zda si toto téma vybereme. – Na druhou stranu bychom samozřejmě mohli také psát o ručních pracích inuitských žen,“ zakončil Matiuse s širokým úsměvem.

Sára vzala gumu a hodila mu ji na hlavu.

„To není špatný nápad,“ řekl Sammy překvapeně. „Připiš to k tématům. Často jsem slýchal, že dřevořezba a jiná umělecká řemesla z Coral Harbouru jsou velmi známá a oceňovaná.“ Matiuse s úsměvem poslechl. Sára si je oba změřila nedefinovatelným pohledem a Matiuse se nahlas rozesmál.

Třetí kapitola

Matiuse dodržel slovo. Za dva dny přijel před dům Parkerových se sněžným skútre, ke kterému byly připřažené sáňky. Matiusevi bylo téměř 15 let a mohl řídit. Za ním pyšně seděla Sára.

Sammy s námahou vstal z gauče, oblékl si bundu, zdravou nohu obul do teplé kozačky. Na nemocnou nohu si navlékl čtyři páry teplých ponožek a návlek z tulení kůže. Ven se belhal tak rychle, jak jen to šlo. Přitom mu pomáhaly jeho berle.

Matiuse na něho posvítíl světlometem a spolu se Sárrou mu pomohli na sáňky.

„Jeď pomalu,“ napomínala ho Aanja starostlivě.

„Samozřejmě,“ řekl Matiuse trochu uraženě. „Je mně úplně jasné, že Sammy má už nehod až po krk. – Cesta k základně je přece velice dobrá,“ dodal smířlivě.

Aanja jim zamávala a zmizela zase v domě.

Matiuse nastartoval motor skútru a opatrně vyjel. Sammy se spokojeně opřel a zadíval se na ledově šedivou oblohu. Přestalo sněžit, ale těžké mraky visely nízko nad rovinatou krajinou.

Jeli kolem zdravotního střediska, ve kterém nedávno Sammyho ošetřovali, a dál, až na konec obce. Odtamtud vedla dobře vystavěná, prostorná silnice směrem k severovýchodu. Sammy si plnými doušky užíval výletu. Konečně mu zase jednou váł do obličeje chladný severák. Sammy se až podívil, jak velice postrádal oblohu a pobyt venku.

Konečně bylo vidět základnu: radarová věž, dům s kanceláři, dvě podlouhlé šedivé budovy a vedle nich zasněžená rozjezdová plocha. To bylo vše. Příjezd k objektu byl uzavřen závorou.

„Určitě tam nikdo nebude,“ řekla Sára zklamaně. „Měli jsme se předem ohlásit. Myslím, že se nejspíš ani nedostaneme dovnitř.“

Vtom si všimli matného světélka v okně kanceláře na vrátnici. Matiuse zajel se sněžným skútre k rampě a zastavil. „Jde ti to, vy-

stoupit?“ usmál se na kamaráda. „Když dokulháš dovnitř, bude to určitě pádný důvod, aby nás tam pustili.“

Sammy se zasmál a vyhrabal se ze svých teplých dek. Matiuse mu pomáhal.

Sára zaklepala na okno vrátnice. To se otevřelo a z něho překvapeně vyhlédl mladý muž.

„Ben,“ řekla Sára s potěšením, „to se tedy hodí.“

Ben Andaluk byl mladší bratr jedné učitelky z jejich školy Sakku. Všichni tři ho znali ze školní slavnosti, která se konala minulý rok.

„Co tady děláte?“ zeptal se Ben udiveně.

„Rádi bychom si prohlédli tenhle armádní objekt,“ vyhrkla horlivě Sára. „Mohli byste nás pustit dovnitř?“

Ben ustaraně zavrtěl hlavou. „Tak lehký to nejde. Potřebujete povolení z krajského úřadu.“

„Ach, to je škoda,“ povzdechla si Sára, „to jsme netušili!“

„Nemohl byste udělat výjimku?“ zklamaně se zeptal Sammy. Ztěžka se opřel o kamaráda. „Je to pro nás opravdu hodně důležité.“

Ben se rozpačitě zadíval na Sammyho berle a na jeho poraněnou nohu. „I mně je líto, že jste sem přišli nadarmo,“ řekl s politováním.

„Podívejte se,“ Sára vyndala zmačkaný lístek, na kterém byly vypsány všechny podrobnosti o nunavutské soutěži. „Chtěli jsme psát o základně.“

„Pojďte nejdřív dovnitř,“ řekl Ben, „aby si váš kamarád mohl sednout. Zkusím zatelefonovat. Třeba se přece najde nějaká možnost.“

„To je od vás moc milé,“ řekl Sammy vděčně. Ben jim otevřel postranní dveře a Sammy ztěžka dosedl na židli ve vyhřáté kanceláři. „Je to docela namáhavé, stát na jedné noze,“ zabručel.

Ben telefonoval. Mluvil velice rychle inuktitutsky⁴, takže Sammy

⁴ Inuktitutština – jazyková podskupina inuitských jazyků, kterou se mluví na severu Kanady, také v Nunavutu (pozn. překl.).

všemu nerozuměl. Ale Matiuse a Sára hovor pozorně sledovali.

Ben položil sluchátko a přátelsky se k nim otočil. „Dnes vás mohu nechat na základně! Ale musíte si dodatečně opatřit povolení v kanceláři krajského úřadu.“

„Ano, to není žádný problém. Opatříme si ho,“ řekl hned Matiuse. „Děkujeme vám, Bene!“

„Otevřu vám závoru! Můžete se projet po objektu. V kancelářské budově je jedna místnost, ve které jsou informace, obrázky, zbraně a předměty, které byly součástí výzbroje a zařízení, a výstřižky z novin. Zajímá vás to?“

„Ano, samozřejmě,“ řekl horlivě Matiuse.

„Tak dobrá.“ Ben byl najednou velmi veselý a bodrý. Zdálo se, že má radost ze změněné situace. „Až si prohlédnete zdejší prostory zvenku, vraťte se ke mně. Máte vlastně štěstí, že tu dneska jsem! V zimě je otevřeno jen dvě odpoledne. Jinak je všechno zavřené.“

Ben pomohl Sammymu do saní. Bylo mu zima a odešel proto zpátky do teplé kanceláře. Pak otevřel závoru a Matiuse se pomalu rozjel. Minuli závoru a vjeli do objektu. Za budovou s kancelářemi se do hlubokého sněhu choulily dvě protáhlé budovy.

„To byly určitě hangáry pro letadla a sklady na součástky a takové věci,“ myslel Matiuse.

Na rozjezdové ploše nebyl samozřejmě vyhrnutý sníh. Matiuse se držel se skútem těsně u budov. Docela v dálce ukončovala radarová věž nejzadnější konec rozjezdové dráhy.

„Zrovna si zkouším představit, jak tady asi startovala letadla,“ sdělovala Sára. „Zvláště v zimě to muselo být pořádně těžké.“

Nakonec už nemohl ani sněžný skútr projet novým hlubokým sněhem. Matiuse trochu zacouval ve vlastní stopě a pak se otočil.

Čtvrtá kapitola

„Rád bych se podíval, jak to vypadá uvnitř hangárů,“ řekl Sammy toužebně, když zase seděli v Benově kanceláři.

„To můžeme,“ souhlasil ochotně Ben. „Ale moc tam toho neuvidíme, několik olejových cisteren a barelů, nějaké zařízení a vybavení. Většina regálů je prázdných.“

„Měli bychom to nechat až na naši příští návštěvu,“ řekla Sára a podívala se na hodinky. „Nejdřív si raději prohlédneme výstavu.“

„Máš pravdu,“ souhlasil Sammy. „Tak nejspíš padneme na zajímavou stopu pro naše téma.“

„No tak pojďte,“ řekl rázně Ben. Ze zásuvky psacího stolu vzal svazek velkých staromódních klíčů. Do budovy s kanceláři, která ale sloužila také jako budova pro zásobování, šli ponurou opuštěnou tmavou chodbou.

„Tady byly pokoje pro vojáky, kantýna a důstojnické kasino.“

„Kasino?“ opakoval Matiuse udiveně.

„Místnost, kde jedli důstojníci,“ vysvětloval Ben. „Ukážu vám to.“ Otevřel šedivé dveře, které vedly do větší místnosti, která byla jen skoupě vybavená nábytkem. „Tady máme informace o úloze Coral Harbouru ve druhé světové válce. V sousední místnosti jsou nějaké exponáty, vystavované předměty a literatura z doby studené války mezi východním a západním blokem.“

„Můžeme si to prohlédnout?“ zeptal se Sammy zdvořile.

„Samozřejmě!“ Ben rozsvítil světla. Místnost zalilo chladné neónové světlo. „Základna sloužila jenom jako mezistanice pro natankování, výměnu posádky a přichystání nákladu. Proto si nijak moc nelámali hlavu s vybavením místností.“

„Taky se mi to tak zdá,“ řekla Sára a rozhlédla se kolem sebe. Pak si prohlížela výstavu. Na jednoduchých bílých panelech byly připevněny plakáty, staré fotografie a předměty z vybavení základny. Sammy si přitáhl židli a studoval zažloutlé novinové články.

„Kdybyste měli nějaké otázky, jen se ptejte,“ nabídl laskavě Ben.

Sára a Matiuse chodili podél panelů a prohlíželi si staré fotky a obrazy.

„Poslechněte si nadpis tohoto článku!“ zavolal na ně Sammy. „Vojákův poklad zmizel beze stopy. Horečné hledání zatím nepřineslo žádné výsledky.“

„Poklad?“ zeptal se Matiuse a oči se mu rozzářily.

„Ano, tak je to tu napsáno.“

„O té věci se tehdy dost psalo v novinách,“ vysvětloval Ben, „musí o tom být víc novinových článků.“ Z jedné skříně u zdi vyndal album, otevřel ho a položil na stůl.

Sammy, Sára a Matiuse ho zvědavě obstoupili.

„Skandál! Nehoda během přímého letu do Coral Harbouru. Voják ukradne kufřík svého nadřízeného a zmizí v Arktidě. Dosud ani stopy po zmizelém vojákově. Kufřík s penězi ukraden. Po uprchlém vojákově nenalezena ani stopa.“

„Kdy to bylo?“ zajímal se Matiuse.

„V létě 1943,“ ochotně vysvětloval Ben. „Transporty do Anglie se zatím nekonaly moc dlouho. Logisticky a organizačně bylo mnoho věcí ještě nedokonalých. Toho zmatku využil jeden voják. Ukradl důležitou zásilku peněz svého majora. Ale tato informace vyšla najevo až později.“

„Bylo to běžné, přepravovat peníze tímto způsobem?“ ptal se Sammy překvapeně.

„Většinou asi ne.“

„Pro koho byly určené ty peníze?“

„Údajně pro anglickou vládu. Ale tehdy v tom bylo mnoho nejasností.“

„A co se stalo s vojákem, s tím americkým vojákem?“ zajímala se Sára.

„Oficiálně se už nikdy znovu neobjevil.“

„To přece nejde,“ protestoval Sammy. „Žádný člověk nemůže jednoduše zmizet.“

Ben se na něho díval s úsměvem. „A přece to jde! V Arktidě je to dokonce možné dodnes! Čím víc před 60 lety!“

„Co by se s ním stalo, kdyby ho dopadli?“ zeptal se Matius.

„Netuším. Krádež a dezerce jsou samozřejmě vážné zločiny!“

„Jasně, samozřejmě,“ řekl Sammy. „Já si jenom kladu otázku, co ten voják zamýšlel s penězi zde na severu. Na celé věci je něco záhadného.“

Ben přikývl. „Okradený major padl v Evropě. O pokladu už se nikdy neslyšelo. Údajně šlo o okolkované a registrované zlato.“

„Zlato se přece může roztavit,“ napadlo Sáru.

„V Coralu se kdysi šířila pověst, že voják skryl svůj poklad tady u nás,“ vykládal Ben tajuplně.

„Matiusovi zablýsklo v očích: „Jen si představte, že bychom našli zmizelé zlato!“

„Po téměř šedesáti letech?“ zeptal se Sammy skepticky.

„Pročpak ne? Jsem si jistý, že nějaké důkazy musejí existovat. A ty najdeme!“

„Jak myslíš,“ zasmál se Sammy. Ale Matiusova horlivost byla nakažlivá.

„Pro naši soutěž si tedy jednomyslně vybereme toto téma,“ uzavřela Sára spokojeně. „A když přitom ještě najdeme poklad, tak tím lépe!“

„Ale bude to dost těžké, najít dost vědeckých informací, když je to už tak dlouho,“ uvažoval Sammy.

„I tady bych vám dal tip,“ radil horlivě Ben. „Moje babička, Ava Andalusová, zdejší pamětnice, je něco jako žijící kronika. Moje sestra sepsala babiččiny vzpomínky a má také mnoho materiálu o Coral Harbouru a o celém Southamptonu ve svém soukromém archívu i ve škole. Určitě vám pomůže.“

„Děkujeme,“ řekla Sára překvapeně. Sama by asi nikdy nepřišla na

myšlenku poprosit o spolupráci tichou učitelku zeměpisu, která vždycky působila poněkud plaše a staromódně.“

„Moc jste nám pomohl,“ řekl vděčně Sammy.

„Pro mě to byla milá změna,“ usmíval se Ben. „Mé zaměstnání je jinak celkem jednotvárné.“

„Můžeme zase přijít?“

„Rád vás znovu uvidím. Jsem tu v pondělí a v pátek. Ale nezapomeňte, prosím vás, na to povolení.“

„Zařídíme ho hned zítra.“

Tři přátelé se s Benem rozloučili.

Pátá kapitola

Druhý den šel Sammy na kontrolu do zdravotního střediska. Od poslední návštěvy se rána uzavřela a Sammy napjatě čekal, co lékař řekne.

Doktor pečlivě vyšetřil nohu a ještě jednou ji zrentgenoval. „Rána se dobře zahojila,“ řekl spokojeně. „Myslím, že nebezpečí infekce už pomínulo. Také místo, ve kterém byla noha zlomená, vypadá dobře a je už téměř v pořádku. Jestli chceš, dám ti na nějaké dva týdny chodící sádku.“

„Jestli chci?“ Sammy by doktora nejraději objal. „Konečně zase do školy.“

Lékař se usmíval. „To jsi ji tak postrádal?“

„Samozřejmě. Je to přece nuda, když je člověk pořád doma.“

„Máš pravdu. Teď běž do ošetřovny. Řeknu sestře, co a jak.“

Za půl hodiny Sammy vyšel s rozzářeným obličejem ze zdravotního střediska. Tatínek si zatím vyřídil nějaké nákupy v supermarketu a teď na něho čekal na ulici. Vůbec Sammymu nemusel pomáhat do terénního auta, chlapec to zvládl sám. Když si sedl, vesele před sebe natáhl zasádkovanou nohu. Vítězoslavně zvedl pěst. „Samota končí!“

„Ty ubohý zajatče,“ láskyplně si ho dobíral tatínek. „Přitom tě Aanja, Matiuse i Sára doslova a do písmene rozmazlovali! Hned tak se nebuďš mít takhle dobře.“

„Já vím,“ usmál se Sammy.

Druhý den ráno zažil Sammy nové překvapení. Když se energickými kroky za pomoci berlí a chodící sádky přiblížil ke své třídě, všiml si girlandy nade dveřmi. Na ní bylo napsáno: „Welcome,“ „Vítáme tě, Sammy!“ Ze třídy dokonce bylo slyšet hudbu. Celá třída byla ozdobena papírovými řetězy.

„Děkuji,“ mumlal Sammy. „Lidi, moc vám děkuji!“ S tak srdečným přivítáním nepočítal.

Big Nuulak ho kamarádsky plácnul rukou do ramene a jeho široký hnědý obličej se roztáhl do úsměvu. „Tak tu zase jsi,“ řekl svým chraplavým hlasem. „Člověče, vypadá to, že jsi ještě delší a hubenější než dřív, ty bledý špargl⁵ z jihu.“

„Dej si pozor, co říkáš, Bigáku,“ sykla Sára.

„Nech ho být, je to v pořádku,“ chlácholil ji Sammy. „Že ale vůbec víš, jak vypadá špargl,“ zazubil se na spolužáka.

Bigovy oči se zúžily, až z nich byly jen úzké štěrbin. Ale pak pohodil hlavou dozadu a hlasitě se rozesmál. „Postaráme se, abyste zbledli ještě víc, až vyhrajeme první cenu nunavutské soutěže!“

„Dočkáme času,“ řekl Matiuse klidně.

V tu chvíli přišla do třídy učitelka matematiky a vyučování začalo.

Odpoledne se u Parkerů sešli Sára, Matiuse a Sammy.

„Rozhodně musíme tu soutěž vyhrát,“ řekla rychle Sára, „nebo být přinejmenším lepší než Big a jeho parta.“ Tváře měla červené a z očí jí sršely blesky.

„Ctižádost je dobrá a pěkná,“ řekla Aanja klidně. „Ale nenech se strhnout k tomu, aby se ze soutěže stal boj! Co je překážkou pokojnému soutěžení?“

„Big Nuulak!“ odvětila Sára rychle. „Pořád mě provokuje.“

„Tak se nenech vyprovokovat.“

Sára mlčela. Její maminka měla samozřejmě pravdu.

„Musíme si sestavit osnovu pro naši práci, abychom mohli posoudit, kolik informací budeme potřebovat,“ převáděl Sammy řeč na jiné téma. „Navrhoval bych, abychom začali s osnovou.“

„To je nudné,“ odporoval mu Matiuse a shrnoval si z čela hustý pramen vlasů. „Na co osnovu? Někde začneme a někde skončíme.“ Pohybem ruky si dal za ucho pramen svých hladkých černých vlasů a okusoval propisku.

⁵ Špargl, chřest – zelenina světlé barvy a podlouhlého tvaru.

„Musíme aspoň formulovat a vymezit téma,“ tvrdil Sammy.

„Má pravdu,“ mínila Sára.

„No dobře! Mně se zdá, že naše téma je zmizelý voják. A to ostatní bude pozadí. Zkusíme prozkoumat život toho člověka, jak jen to půjde. Kdo to byl, proč on a jeho lidé létali do Evropy, k čemu byly určené peníze v majorově kufříku. Proč s nimi utekl zrovna zde na severu.“

„Mně zajímá otázka, proč se vůbec Američané nechali zaplést do této války,“ trval na svém Sammy. „Měli bychom začít v ‚celosvětovém‘ měřítku a pak bychom možná mohli ukázat, jakou roli v událostech hrál ten voják. Zda byl jenom ziskuchtivý anebo si pro útěk s penězi zvolil pouze nevhodné místo, nebo zda za tím vězí ještě něco víc.“

„Dřív než napíšeme ten náš tlustospis, zeptáme se paní Andalukové,“ rozhodl Matiuse. „Rozhodně bychom neměli psát nějaké učené pojednání, ale něco dobrodružného, co má švih! Nejsme přece žádní učenci!“

„Dobře, dobře,“ mínil Sammy, „ale celek přece musí mít nějaké jádro.“

„Dobře!“ rýpl ho do žeber Matiuse. „Jsi zodpovědný za to jádro!“

„A co já?“ zeptala se opatrně Sára.

„On si jen dělá legraci,“ uklidnil ji Sammy.

„Ty jsi navrhl učené téma, Matiuse, a tak jsi tím sám vinen,“ dodala Sára.

„Já vím,“ odpověděl sklíčeně Matiuse.

Šestá kapitola

Následujícího dopoledne potkala Sára na chodbě před třídou paní učitelku Andalukovou a využila této příležitosti. Malá tlustší učitelka ji vyslechla se zájmem.

„Samozřejmě vám ráda pomohu s vaším příspěvkem do soutěže,“ řekla vlídně.

„Moc vám děkuji!“

„Už se sama těším, že se dozvím něco bližšího o vašem tématu, ano, opravdu! Vybrali jste si je šikovně, protože v něm můžete ukázat na mnohé. Takové práci se říká ‚mezipředmětová‘.“

Sára si představila, jak bude reagovat Matiuse na takovéto vyhlídky, a musela se usmát.

„Navrhuji, abychom se sešli dnes odpoledne v pět hodin v knihovně,“ horlivě pokračovala paní Andaluková. „Mezitím projdu svůj archiv doma, zda najdu něco, co by se vám hodilo. Určitě tu soutěž vyhrájete, ano, opravdu!“

Sammyho třída ten den končila dřív. Big a jeho kamarádi už byli venku, když Matiuse, Sára a Sammy vyšli ze školní budovy. Chlapci stáli kolem pěkného nového moderního terénního vozidla, které mohlo jezdit po sněhu i po šterku. Z jejich středu se ozýval chraplavý hlas. To Big vychvaloval přednosti svého vozidla.

Bigův kamarád Ken stál na stupátku. „Hej, svezeš nás jedno kolečko?“ zeptal se.

„No jasně!“ Big nastoupil a otočil klíčkem.

Silný motor se rozběhl. Big zprudka šlápl na plyn. Vozidlo udělalo skok dopředu a Ken vyletěl vysokým obloukem do hromady sněhu vedle silnice.

Sammy a Matiuse se na sebe podívali a rozesmáli se. Ken se namáhavě vyhrabal. Vypadal jako sněhulák.

„Člověče, tomuhle opravdu říkáš jízda?“ zeptal se rozzlobeně.

Big klidně pokrčil rameny, jako by se ho to netýkalo. „Je to silný stroj a má hodně šťávy. Někdy přidám plyn trochu víc.“

„Jako vždy a všude,“ popichovala ho Sára.

Big se na ni chvílku upřeně díval. „A co ty?“ zeptal se potom.

Matiuse se hlasitě rozesmál. „Bylo to dobré přistání,“ pochválil.

Sára na Matiusa vrhla zničující pohled, přehodila si své hnědé vlasy zpátky přes ramena a mlčky se vydala na cestu domů. Matiuse a Sammy šli vesele za ní.

Matiuse, Sára a Sammy přišli odpoledne do knihovny načas. Sammy vzal své berle a ladným pohybem je postavil do stojanu na deštníky. Sám si sedl k jednomu stolku. Matiuse se téměř uctivě díval na vysoké tmavé řady regálů s knihami. „Vůbec jsem nevěděl, že máme ve škole tolik knih,“ řekl.

„Copak jsi tady poprvé?“ zeptala se Sára s předstíraným leknutím.

„Ne. Ale ještě nikdy jsem si to pořádně neprohlédl.“

„Přesto se vyzná v mnoha věcech,“ řekl Sammy dobrácky.

„Děkuji! To mě opravdu těší!“

V tu chvíli přišla do knihovny učitelka zeměpisu a s úsměvem přistoupila k přátelům. Nesla aktovku, která byla zřejmě dost těžká, rychle ji odložila na židli a vyndala tlustý pořadač s novinovými zprávami.

„Posaďte se,“ vybídla Sáru a Matiusa. Sama si sedla naproti Sammymu, své malé opálené ruce položila jednu na druhou a zeptala se: „Jak vám mohu pomoci? Jaké informace potřebujete?“

Matiuse vstal a z kapsy svých opraných džínových kalhot vytáhl zmačkaný papírek. Sammy ho nenápadně obdivoval, jak lehce se umí pohybovat ve svém oblečení. Zdálo se mu, že on sám je na rozdíl od Matiusa prostě jen vytáhlý, bledý a vysoký.

„Napsal jsem si nějaké poznámky,“ řekl Matiuse.

Všiml si udivených pohledů, jakými se na sebe Sammy a Sára podívali. „Právem říkáte, že to byl můj nápad, tak...“

„To je obdivuhodné,“ pochválil ho Sammy.

„Teď mne nepřerušujte! – Tedy, potřebovali bychom nějaké informace o vojenské základně: Kdy byla postavená? Pro kolik lidí sloužila? Docházelo často k poruchám? Pracovali tam lidé z Coral Harbouru? Nebo alespoň měli styky s domácími obyvateli? Jak dlouho byla vojenská základna používána během druhé světové války? Proč se vlastně Amerika účastnila války?“

„Možná bude nejlepší, když začneme poslední otázkou. Ovšem nedá se na ni odpovědět dvěma větami.

Americký prezident Roosewelt a jeho poradci s obavami pozorovali, jak Německo od roku 1939 obsazuje své evropské sousedy jednoho za druhým. Když padlo Němcům do rukou i francouzské hlavní město Paříž, odolávala útočníkům už jen jediná demokratická země v Evropě, Anglie. Většina Američanů byla toho názoru, že by se USA měly starat o vlastní záležitosti; zvláště když navíc země bojuje s následky těžké hospodářské krize. Tehdejší prezident Roosewelt prosadil, že by se mělo Anglii pomáhat alespoň velkorysými dodávkami zbraní a materiálu.“

„Amerika tedy nechtěla vstoupit do války?“ zeptala se Sára.

„Americký kongres se bránil rukama nohama...”

Matiuse se otočil a usmál se.

„Myslím samozřejmě poslance,“ opravila se paní Andaluková a také se usmála. „Ano, opravdu. Ale pak se stala překvapující událost. Japonci napadli americký přístav Pearl Harbor na Havaji. To se stalo 7. prosince 1941. Den nato vyhlásila Amerika Japonsku válku. Následovalo vyhlášení války Německu a jeho spojencům. Základna na Coral Harbouru byla původně jen meteorologická stanice na dalekém severu Kanady. Od května 1942 ji Američané přestavovali na armádní základnu s hangáry a s rozjezdovou dráhou. Kanaďané jim přitom nechali volnou ruku. Od léta 1942 začali základnu používat. Sloužila pro mezipřistání a také jako mezisklad pro letadla, zbraně a materiál při cestě do Anglie. První zimu musely být lety od prosince zastaveny. Pro

nestálé počasí a velkou zimu byly totiž velmi riskantní. Tady jsem s sebou vzala ještě několik čísel o vojenské základně, kolik lidí tu bylo umístěno, kolik letadel a výbroje nebo vybavení opustilo základnu během týdne.“ A z pořadače vyňala několik listů s čísly a seznamy.

„To je super! Děkuje,“ řekla Sára.

„Pracovali někdy na základně lidé z Coral Harbouru?“ otázal se Sammy.

„Pokud je mi známo, tak ne.“

„Utíkali odtamtud američtí vojáci často?“ informoval se Matiuse.

„O jednom případě se tehdy v novinách hodně psalo,“ vysvětlovala živě paní Andaluková. „Jakýsi voják údajně okradl svého nadřízeného a pak se ztratil.“

„Copak ta krádež nebyla dokázaná?“ ptala se překvapeně Sára.

„Ale ano. Ovšem o motivu jsou dodnes dohady.“

„Jakýpak motiv může někdo mít k tomu, aby kradl?“ poznamenal suše Matiuse.

„Správně,“ odvětila tajuplně paní Andaluková. „Ale voják tu prý někde to zlato schoval, ano, opravdu! Staří lidé o tom vyprávěli.“

„Copak říkali?“ ptal se nevěřícně Matiuse.

„Americký voják utekl z pobřeží ostrova na nafukovacím člunu, ztratil směr a ztroskotal. Dva lovci z Coral Harbouru ho vylovili napůl zmrzlého z ledové vody.“

„A jsou oba ti muži ještě naživu?“ vyzvídá Sammy bez dechu.

„Žel, nejsou. Jeden z nich byl otec Abele Araka.“

„Araka?“ nechtěl věřit Sammy.

Paní Andaluková zakývala hlavou směrem k Sáře. „Správně! Tvůj dědeček mi o tom před mnoha a mnoha lety důvěrně vyprávěl, ano, opravdu.“

„Ach, a zrovna teď tu Arak není,“ povzdechl si Matiuse. „To přece nemůže být pravda. Kdo ví, jestli nezná řešení naší hádanky.“

„Nemyslím, že by Arak věděl, kde je vojákův poklad. To by to dávno oznámil úřadům,“ přemýšlel Sammy. „Znáš přece Araka!“

„Je přísně spravedlivý, zrovna jako ty,“ popíchl ho Matiuse.

Sammy se maličko usmál. Ten dobromyslný posměch, který si na něm Matiuse někdy vyléval od té doby, co se Sammy před několika týdny stal křesťanem, ho trochu bolel. On, Sammy, teď věřil v Ježíše Krista jako ve svého osobního Spasitele a tolik chtěl žít podle slov Pána Ježíše. Podíval se na Sáru. Jak se asi staví k víře ona?

Sára na něho nenápadně kývla. „Asi to nepovažuješ za tak špatné, že se na Araka můžeš spolehnout, ne?“ zeptala se.

Matiuse se usmál. „Samozřejmě, že ne. Kdy se konečně vrátí?“

„Příští nebo přes příští týden.“

„Nemohla by ses s ním domluvit mobilem?“

Sára se trpce usmála. „Arak přece žádný mobil nemá.“

„Musíme tedy dobře využít čas do jeho příjezdu a zatím vypátrat, co se dá,“ zakončil Sammy.

„Vyprávěl vám můj dědeček, co se stalo s tím vojákem?“ zeptala se Sára učitelky zeměpisu.

„Chtěl se dostat na pevninu do Rankin Inletu.“

„Ale to je strašně daleko, téměř 500 kilometrů vzdušnou čarou,“ řekl Matiuse.

„Nemám tušení, zda a jak by to mohl dokázat.“

Sedmá kapitola

Mladí lidé srdečně poděkovali své učitelce. Paní Andaluková dobře uložila tlustý pořadač do tašky a odešla z knihovny.

„Poskytla nám neocenitelné informace,“ radovala se Sára.

„Ano, opravdu,“ přisvědčil Matiuse.

„Zdá se mi originální,“ ohodnotila Sára maličkou učitelku. „Především toho hodně ví a je ochotná pomoci.“

„Je to tak,“ mínil i Sammy.

„Jak budeme pokračovat dál?“ zeptal se nespokojeně Matiuse. „Zase jsme uvázli.“

„Můžeme napsat na papír všechno, co už víme,“ navrhl Sammy. „Už jsi zařídil to povolení pro návštěvy vojenské základny?“

Matiuse přikývl. „Trvalo to nejméně dva nebo tři dny. Nejdřív nám to povolení vůbec nechtěli dát. Musel jsem tomu úředníkovi obšírně vyprávět o našich ‚výzkumných záměrech‘, než konečně pochopil, že opravdu potřebujeme informace o základně.“

„No, jakpak to vypadá s vaším nudným dějepisným tématem?“ zeptal se Big následujícího dne před hodinou dějepisu. „Máme vám trochu podat pomocnou ruku?“

„Odkud to víš?“ zlostně odvětil Matiuse.

„Předevčím jsem šel kolem Parkerových. Jedno okno bylo otevřené, což je mimochodem plýtvání energií! Nesmíte rozmlouvat tak nahlas, když to chcete zachovat v tajnosti!“ A Big se doširoka zazubil.

„Tak ty nás špehuješ?“ zlostně zasyčela Sára.

„Ale co! Stejně proti nám nemáte šanci. Jsme na stopě jedné opravdu aktuální věci. Má to něco společného s energií a to je téma dne. Ale toho si všimnete, až vašemu chromému sněžnému skútru dojde pivo.“

„Jsi chlubil,“ konstatoval Matiuse suše.

Sammy se zasmál Bigovi do obličeje. „Soutěž rozhodne porota. Nepočkáme do té doby?“

Big opětoval jeho pohled svýma úzkýma tmavýma očima. „Přesně tak,“ řekl lhostejně.

„Kromě toho jsme pozorovali, kam to vede, když má vozidlo příliš mnoho koňských sil.“

„Jedna nula pro tebe,“ řekl Big. „Ale počkejte...“

Uplynul víc než týden. Sára, Sammy a Matiuse znovu navštívili základnu a prohlédli si hangáry a skladištní haly. Přitom ale nezískali žádné nové informace, které by stály za povšimnutí. Skončilo počasí s mnoha sněhovými přeháňkami a mrazivé slunce stálo nízko na obloze.

Arak se stále ještě nevrátil do města. Matiuse byl čím dál netrpělivější. „Jestli to takhle půjde dál, tak nás Big a jeho přátelé opravdu předhoní.“

„To se nesmí stát,“ zabručela Sára. „Ráda bych přesněji věděla, na čem pracuje Big, a trochu ho přibrzdila.“

„To přece nemyslíš vážně,“ napomenul ji Sammy. „Fair play!“

„Jasně! Z vítězství dosaženého podvodem bychom ani neměli radost!“

„Právě. – A Pánu Ježíši by se takové jednání nelíbilo,“ dodal Sammy.

„Přesně tak.“

Matiuse se pozorně díval z jednoho na druhého a nepatrně pokyvoval hlavou. Neříkal však nic a místo toho se sklonil nad svými poznámkami. Sára k nim přidala nákres vojenské základny. Matiuse ho pozorně studoval. Nakonec vyrukoval se svým plánem.

„Víš vlastně, kde bydlí John?“ zeptal se Sammyho.

„Ano. Má domek přímo na pobřeží.“

„Znáš to místo?“

„Ano. Spíš jen pro zábavu jsem napsal souřadnice do své GPS.“

„To je tedy úplně skvělé,“ pochválil ho Matiuse spokojeně. „Jak je to daleko?“

„Asi dvacet kilometrů.“

„Je tam nějaká cesta?“

„Ano. Dokonce docela dobrá.“

„Kdy ti sundají sádku?“

„Zítra.“

„O.K. Zítra je pátek. V sobotu máme volno. Pokud se Arak do té doby nevrátí, pojedeme v sobotu za ním.“

Sára se hlasitě rozesmála. „Ty ses zbláznil, Matiuse.“

„To čekání už mně jde na nervy. Se sněžným skútrek budeme u Johna za hodinu, i kdybychom jeli docela pomalu.“

„Možná bychom to přece mohli zkusit, dostat se k Johnovi,“ navrhl Sára.

„Radiotelegrafní spojení tam ještě není,“ řekl s politováním Sammy.

„John a Arak to přehánějí se svým odporem k technice,“ zlobila se Sára. „Divím se, že John ještě nebydlí v iglú!“

Sammy se chichotal. „John říká, že stejně nemá elektriku, takže by si nemohl nabít mobil.“

„A co vysílačka?“

„Je prý poháněna nějakým malým generátorem.“

„Koneckonců, asi ano.“

„Tak co? Pojedeme k Johnovi?“ ptal se Matiuse netrpělivě.

„A vejde se všichni tři na sněžný skútr?“ zeptal se Sammy.

„Samozřejmě! Sice tam bude trochu těsno, ale na tak krátkou jízdu to půjde.“

„Myslím, že nám to nedovolí,“ řekla Sára.

„Proč ne? Vždyť je jasné, suché počasí. Chtěl bych to podniknout!“

Matiuse opravdu dosáhl toho, že jim jeho rodiče, Aanja a pan Parker dali svolení.

Sammymu zářily oči. Tolik se těšil, že zase uvidí Johna a Araka. Zvlášť Arak byl přes velký věkový rozdíl jeho opravdovým přítelem. Aanjin tchán se o něho tehdy na Coatsově ostrově tolik staral, když on, Sammy, utrpěl ten těžký úraz. A Arak mu ukázal cestu k Pánu Ježíši!

Osmá kapitola

Když se v sobotu rozednívalo, byla hrozná zima. Obloha se trochu zatáhla a nebyla už tak dobrá viditelnost jako v předcházejících dnech.

„To nevadí,“ myslel si Matiuse bezstarostně. „S GPS bych jel i mlhou.“

„Rád bych s sebou vzal Maju,“ řekl Sammy.

„Ten pes se už na skútr nevejde,“ protestoval Matiuse.

„No, tak ne, když se ti to nezdá.“ Sammy se rozloučil s tatínkem, Majou, která kolem něho běhala a vrtěla ocasem, a s malou Sylvií, která se vzrušeně batolila kolem nich.

„Opravdu bych jel raději s vámi,“ řekl pan Parker ustaraně. „Ale mám důležitý pohovor ve škole.“

„Nebojte se. Vrátime se v pořádku,“ ubezpečoval ho Matiuse.

Sammy připevnil svůj mobil s GPS a s vestavěným kompasem na svou zimní kombinézu. Vyšplhal za Matiusem a Sárou na sněžný skútr a poraněnou nohu, která byla stále ještě trochu ztuhlá, si opřel o lyži.

„Jedťe opatrně,“ napomínal je pan Parker.

Matiuse přikývl a nastartoval sněžný skútr. Motor zahlučel. Pomalu, krokem jel Matiuse ulicí dolů. Teprve když už nebyl vidět dům, přidal trochu plyn.

„Pojedeme podél vody?“ křičela Sára, aby přehlušila hluk motoru.

„Ne!“ Sammy se díval na GPS. „Dráha vede přímo na západ a končí na pobřeží jen o trochu severněji, než je Coral Harbour.“

Čím víc se vzdalovali od Coralu, tím nepřehlednější a kamenitější byla krajina.

Matiuse zastavil. „Dej mně sem dopředu GPS. Dráhu sotva rozeznávám.“ Připevnil přístroj pod volant sněžného skútru.

Přes osamělou, holou krajinu vál ledový vítr. Všude bylo jen bílo a bílo, ničím nepřerušené. Nebyl tu žádný strom, ani keř, ani pahorek. Jednotvárné bílo, které téměř plynule přecházelo do oparu šedé oblohy.

Matiuse jel pomalu a opatrně. Tři mladí lidé se krčili před vanoucím větrem, který s sebou přinášel sníh, proti němuž nebyli z boku chráněni.

Viděli jedno malé stádo karibů, oněch skromných sobů kanadské Arktidy, kteří polekaně utekli z úzké dráhy před hlasitým zvukem skútru. Konečně se na obzoru ukázalo něco tmavého. Nízká chata z masivních dřevěných klád, krčící se naproti skupině skal přímo proti pobřeží – Johnův nový domov.

Krátce nato byl slyšet vzrušený štěkot psů a pak se otevřely dveře. Z chaty vyšly dvě postavy, doprovázené čtyřmi bílými psy.

„To je John!“ volal Sammy radostně. „A Arak! Jak je dobře, že jsou oba doma a ne na lovu!“

Oba muži překvapeně hleděli směrem ke sněžnému skútru.

John se smál celým svým temně hnědým, vrásčitým obličejem. „A to jsem si myslel, že jsem tu v bezpečí před sněžnými skútry a před jinou nezdravou, hlučnou technikou,“ řekl a obličej mu přitom zářil.

Motor utichl a vystoupili Sammy, Sára a Matiuse. Arak je beze slov jednoho po druhém objal, John je pozdravil silným stisknutím ruky, zatímco psi skákali kolem nich a vrtěli ocasy. Sammy, Sára a Matiuse hladili mnoho zad, hlav a ocasů najednou.

„Vždyť ty máš v týmu nového psa, Johne,“ konstatoval Sammy s potěšením.

„Správně! Magda podporuje Ninaqa, mého vůdčího psa.“ Na Johnovo zavolání běželi psi do své ohrady vedle chaty.

„Pojďte dovnitř,“ zval je bodrý John. „Předevčírem jsme měli dobrý lov a přicházíte zrovna k jídlu. Arak upekl maso z karibu.“

„Mňam!“ Matiuse se pohládl po břiše. „Sice jsme nedávno teprve snídali, ale pro tvé jídlo nechám být všechno ostatní!“ Měl ještě v živé vzpomínce Arakovo výborné kuchařské umění z cesty na Coatsův ostrov.

„Jak se ti daří?“ ptal se Arak a pozorně si prohlížel Sammyho.

„Dobře. Od včerejška už nemám sádku.“

„A tak dnes přicházíš na návštěvu?“ usmíval se Arak.

„Rád bych vás viděl už mnohem dříve,“ ujišťoval ho Sammy, „ale nápad navštívit vás pochází tentokrát od Matiusa.“

Arak šťouchl Matiusa do boku. „Tak ty nemáš v hlavě jen pizzu,“ řekl láskyplně.

„Vyrůstá do nových kvalit,“ řekl Sammy. „Mě už předhonal.“

Matius se na něho nedůvěřivě díval.

„Posaďte se,“ vyzval je pohostinně John.

„Mohu s něčím pomoci?“ zeptala se Sára.

„Ani ne. V mé staromládenecké domácnosti všechno běží jako na drátku.“

„To ti věřím,“ odpověděla Sára a uznale se rozhlížela po příjemně vytopeném srubu. Zdi byly zevnitř pobité pevnými dřevěnými deskami. V kamnech postavených z kamenů plápolal vesele oheň. Kolem oválného stolu stály jednoduché, velmi pohodlné židle a lavice pokryté polštáři. K oslavě dne John prostřel na stůl dokonce silný tkaný ubrus. Sára a Matius se rychle pomohli prostřít stůl, zatímco Arak hospodařil v kuchyni.

Sára přistoupila k nízké dřevěné polici, která byla vyzdobena překrásnými vyřezávanými figurkami. S nadšením si prohlížela figurku lední medvědice se dvěma medvíďaty. „Johne, vůbec jsem nevěděla, že umíš tak nádherně vyřezávat,“ řekla s obdivem.

John se usmál. „Naučím tě to, když budeš chtít.“

„Ach, to bych se ráda naučila!“

Devátá kapitola

Po Arakově výborném jídle, při kterém se všichni vesele bavili, se Arak opřel o opěradlo židle a vyzval Matiusa: „No tak nám řekni, Matiuse, co máš na srdci! Čemu vděčíme za radost z vaší návštěvy?“ Matiuse vytáhl z kapsy už notně zmačkaný list a rozložil ho na stůl před Araka.

Arak ho pozorně četl a přitom uznale pokyvoval hlavou. „Jedná se o výzkumnou soutěž, týkající se Nunavutu,“ vysvětloval Johnovi. „Nejlepší příspěvky budou oceněny, zdokumentovány a uspořádány do knihy s obrázky a zveřejněny ve vysokém nákladu.“

„Ach, toho jsem si ještě ani nevšiml,“ řekl Matiuse překvapeně.

„To je pro tebe typické,“ dobírala si ho Sára. „Jde ti samozřejmě jenom o cenu.“

„Tak to vůbec není!“ protestoval Matiuse uraženě.

„Před časem jsem četl v jakési studii, že pořád ještě existují Kanadáné, kteří nevědí o tom, že existuje Nunavut,“ povídal zamyšleně Arak. „Toto území patří k nejřidčeji osídleným oblastem země. Po dlouhou dobu jsme byli tak nějak zapomenutí. Ale teď je politika na dobré cestě.“

„Dokud nebude mít Nunavut svou vlastní výrobu, vlastní průmysl, hospodářství, bude to pořád těžké. Tak to říká můj tatínek. Některá zaměstnání, která jsou v osadách, umožnila vláda a krajský úřad. Nezaměstnanost je velkým problémem.“

„Je to všechno tak, jak jsi to řekl, Sammy,“ potvrdil John. „Ale copak si neumíte představit jiný životní vzor, než jaký nám předvádějí průmyslové oblasti?“

„Já jiný neznám,“ řekla Sára trochu smutně. Znovu si zálibně prohlížela vyřezávané figurky na polici. „Život, jakým žiješ ty, John, se rychle blíží ke svým hranicím. Stáda karibů jsou čím dál menší. Některé druhy ryb byly z oceánů téměř vyloveny. Moje druhá babička, maminka Aanji, mně často vyprávěla o dřívějších dobách, kdy museli

tvrdě bojovat o přežití. Nikdy nevěděli, zda přečkají nadcházející zimu.“

„Copak to víš i teď?“

Sára se usmála. „Ne, to neví nikdo. Ale pravděpodobnost se přece jen dost zvětšila.“

John přitakal. „To je pravda. Přesto jsem pro to, abychom v Nunavutu opatrně zvažovali možnosti pro budoucnost a abychom udržovali při životě staré tradice.“

Arak stále ještě studoval ten list papíru. „Zúčastníte se soutěže?“ chtěl vědět.

Matiuse přikývl.

„S vaší třídou?“

„Ne, jenom my tři. Zastupujeme Coral Harbour a našimi soupeři jsou Big Nuulak a jeho přátelé. Jsme na stopě jedné velmi zajímavé věci.“

„Vyprávěj,“ vybídl ho John.

„Jedná se o vojenskou základnu. Byli jsme tam, základnu jsme si prohlédli a opatřili jsme si nějaké informace. Přitom jsme narazili na stopu amerického vojáka, který asi okradl svého nadřízeného. Paní Andaluková nám poradila, že Arak o tom vojákovi ví něco bližšího.“

„Je to náhoda,“ zeptal se Arak s úsměvem, „že tu s sebou zrovna mám zápisky svého otce? Johna totiž zajímalo mnoho událostí a podrobností z tehdejší doby.“ Obřadně vstal a přinesl ze své kožené tašky opotřebovaný deník. „Nejlepší bude, když necháme mého tatínka, aby ten příběh vyprávěl sám...“ Arak začal číst:

„Ten večer 24. srpna bylo nezvykle teplo a bezvětří. Možná, že to mírné počasí zachránilo americkému vojákovi život. Vylovili jsme ho z vody asi 200 délek člunu od pobřeží. Byl v bezvědomí. Když jsme se dostali na břeh, byla už téměř tma.

Malik, můj starší bratr, žil tehdy se svou ženou jednu míli od velrybářské osady Coral Harbour. Donesli jsme silně podchlazeného amerického mladíka, jeho nafukovací člun a jeho kufr k Malikovi.

Už tehdy jsme tušili, že asi utekl z vojenské základny. Ale měl takový otevřený čestný obličej, že jsme nevěřili, že by udělal něco špatného, i když jeho kovový kufřík nám byl hádankou.

Dva týdny ten mladý muž ležel a měl vysoké horečky. V té době jsem bratra často navštěvoval, abych pomohl starat se o nemocného a abych přinesl něco dobrého z kuchyně našich rodičů. Mladému vojákovovi se vracely síly jen velmi pomalu. Nekladli jsme mu žádné otázky, ale můj otec slyšel v Coralu zvěsti, že nějaký voják okradl svého majora. Bylo vlastně jasné, že se musí jednat o našeho vojáka.

„Matka říkala, že v ukradeném kufříku jsou zlaté cihly,“ vyprávěl jsem zmateně.

„V tuto chvíli nám po tom nic není,“ odvětil Malik klidně. A trpělivě jsme čekali na den, kdy nám náš host podá vysvětlení.

Konečně vysoká horečka klesla a mladík byl při vědomí. Představil se jako Greg Thompson z Denveru, poděkoval nám, že jsme ho zachránili, a opatrně se sháněl po svém kufříku. Nechali jsme ho stát vedle jeho lůžka. Dorozumívání bylo namáhavé, neboť Malik a jeho žena moc neuměli anglicky a naši řeči ten cizinec vůbec nerozuměl. Také já jsem do té doby uměl jen něco málo anglicky.

Greg měl stále ještě trochu horečku. Na vojenské základně a ve vesnici po něm horečně pátrali. Vojáci přišli i k našim rodičům. Jak bylo dobře, že Malikova rodina bydlela tak daleko mimo vesnici.

Ale jednoho dne Malikova žena vzrušeně vběhla do místnosti. „Dva důstojníci z armády,“ pošeptala mi. „Hned tu budou. Musíme chlapce schovat.“

„Ale kam?“ V panice jsem se rozhlížel kolem sebe.

Malikova žena ukázala na nízkou hromadu kůží z tuleňů, mrožů a ledních medvědů. „Rozprostři je všechny přes něj, co možná nepořádně, křížem krážem, aby pod nimi nebyly vidět obrysy těla.“

Hned jsem poslechl. Pečlivě jsem dbal na to, aby náš zběh měl dost vzduchu. Podíval jsem se mu do obličeje. Na čele mu stály kapky potu a jeho pihy na světlé pleti byly docela tmavé. Ale usmál se na mě a

stiskl mi ruku. Myslel jsem dokonce i na to, abych pod kožešiny ukryl také kovový kufřík!

Když důstojníci přišli do dveří, seděl jsem u stolu a vyřezával jsem. Oba muži se pozorně rozhlíželi. Jeden z nich přistoupil k loži vojáka a díval se na kožešiny. Mluvil naší řečí s cizineckým přízvukem: ‚Měli jste zřejmě mimořádně dobrou loveckou sezónu?!‘

‚Ó ano, byli jsme spokojení,‘ usmála se na důstojníka Malikova žena a zvedla do výšky jednu kožešinu. ‚Chtěl byste si něco koupit? Obzvlášť pěknou tulení kožešinu vynikající kvality?‘

Její chladnokrevnost jsem obdivoval. Mně se každopádně třásla kolena.

Důstojník se zdvořile usmál. ‚Máme tu mezipřistání na cestě do Evropy,‘ řekl s politováním. ‚Možná k tomu dojde, až se budu vracet zpátky.‘

‚Budeme rádi.‘

Důstojníci se znovu zkoumavě rozhlíželi po místnosti a pak se rozloučili.

To jsem si oddechl.

‚Vzduch je čistý,‘ ohlásila Malikova žena krátce na to.

Vysvobodil jsem našeho vojáka zpod tíže kožešin. Jeho zrzavé vlasy se ježily na všechny strany, celý obličej se mu leskl potem a zářil.

‚Qujannamiik (vyslov: kůjannamík),‘ zašeptal.

To znamená ‚děkuji‘.

Malikova žena se rozzářila.“

Desátá kapitola

John mezitím uvařil čaj. Ale i on při tom napjatě poslouchal čtení z deníku Jimiho Araka.

„Věděl jsi to všechno?“ ptala se Sára dědečka.

Arak přikývl.

„Proč jsi nám o tom nikdy nevyprávěl?“ zeptal se Matiuse trošku vyčítavě.

„V našich srdcích je skryto mnoho příběhů z dřívějších dob,“ řekl zamýšleně John a díval se přitom někam do daleka. „Ale mnozí z vás, mladých lidí, se dnes zajímají spíš o moderní život, o techniku a o pokrok.“

„Starší lidé to často říkají,“ poznamenal Sammy. „Ale je to tak opravdu?“

Matiuse i Sára energicky zavrtěli hlavami. „Musíte nám toho vyprávět mnohem víc,“ řekla Sára.

„V budoucnu na to musíme myslet,“ slíbil Arak. Nasadil si brýle a četl dál:

„Teď jsem trávil téměř všechnen volný čas u mladého Američana, který byl podle všeho jen o málo starší než já. Učil mě anglicky a já jeho zase naši řeč inuktitutštinu.“

Jednoho dne Greg požádal o svou vojenskou bundu a z vodotěsné náprsní kapsy vyndal útlou knížku. Na ní bylo napsáno: „Nový zákon“. Z této knížky mně často předčítal. A učil mne číst a psát. Nejraději jsem četl příběhy o Ježíšovi. Četl jsem je znovu a znovu! Naši rodiče sice už slyšeli něco o Ježíšovi od velrybářů, kteří založili Coral, ale zprávy z Nového zákona byly jiné, takové živé a strhující. Kladl jsem Gregovi mnoho otázek a on se trpělivě pokoušel na ně odpovídat.

„Ježíšovi následovníci a přátelé tehdy opustili své rodiny, svou práci a vše, co je obklopovalo, aby byli u Ježíše,“ řekl jsem jednou Gregovi. „A myslím, že toho rozhodnutí nikdy nelitovali, i když pak v životě někdy

prožívali nebezpečí. Závidím Petrovi, Janovi, Tomášovi, Lévímu a ostatním, protože mohli žít s Ježíšem.'

Greg mě pozorně poslouchal. 'I ty můžeš žít s Ježíšem, Jimi,' řekl mi. 'Jak to?'

,Pros Pána Ježíše, aby přišel do tvého života. Můžeš to udělat hned teď. Řekni Mu, že jsi toho v životě udělal mnoho, co se Bohu nelíbí, a popros Ho, aby ti to odpustil. Protože Pán Ježíš tehdy zemřel na kříži také za tvé hříchy a také pro tebe byl vzkříšen ze smrti. Věříš tomu?'

Horlivě jsem přikyvoval. Ano, všechno, co jsem slyšel o Ježíšovi, mě naprosto přesvědčilo, že Ježíš je opravdu Boží Syn a Spasitel ztracených provinilých lidí.

V Gregově přítomnosti jsem vyznal své hříchy a řekl jsem nahlas a zřetelně: 'Pane Ježíši, chtěl bych žít s Tebou a dělat to, co se Ti líbí, tak jako tenkrát Tvoji učedníci. Pomoz mi!'

Od toho dne jsem byl šťastný člověk. Věděl jsem, že Pán Ježíš je se mnou, v životě, a také, kdybych zemřel. Byl jsem navždy skrytý u Boha! Mé srdce bylo plné radosti. Ta radost mě provázela, také v temných úzkostných hodinách, které mi život s sebou přinesl... "

Sammy, Sára a Matiuse pozorně poslouchali a bylo vidět, že to na ně působilo hlubokým dojmem. „Nemuset mít strach, ba ani strach před smrtí, to by bylo báječné...“ šeptal si Matiuse.

Arak se usmál na Sammyho. Věděl, že Sammy se už dlouho modlí za to, aby také jeho kamarád našel Pána Ježíše.

„Greg měl ještě pořád ošklivý kašel,“ pokračoval hned s četbou. „A já jsem se ptal sám sebe, zda ještě někdy bude úplně zdravý. Ale nakonec se přece zotavil. Mezitím uběhlo několik týdnů. Rozruch kolem uprchlého vojáka se uklidnil, lidé měli dávno jiné problémy. Americká válečná mašinerie běžela na plné obrátky. Ale to jsme tu na severu Kanady poměrně málo spoluprožívali. Hřmot strojů, které se s rachotícími motory řítily přes náš ostrov, patřil už dávno k našim všedním dnům.

„Vyznáte se na vojenské základně?“ zeptal se jednoho dne Greg Malika a mě. „Víte, kudy se tam jede?“

„Ano, samozřejmě,“ odpověděl Malik udiveně.

„Mohli byste mě tam dovést?“

„Ano, ale...“ koktal jsem.

Greg ukázal na kovový kufřík, který pořád ještě stál u nohou jeho postele. „Nikdy jste se mě na něj neptali! A také jste se neptali, proč jsem dezertoval, nebo prostě utekl. Za to vám srdečně děkuji! Prosím, důvěřujte mi i nadále.“

Malik bez váhání přikývl.

„Velmi dlouho jsem zakoušel vaši pohostinnost, starali jste se o mě a chránili mě a skryli jste mne před mými kamarády. A já nemám nic, co bych vám za to mohl dát.“

„Dal jsi nám to nejdůležitější!“ odporoval jsem Gregovi, „protože jsi nám vyprávěl o Pánu Ježíši.“

„Tvoje slova naznačují loučení,“ řekl tázavě Malik.

Greg přikývl. „Ano, přichází doba, kdy vás opustím.“

„Kampak chceš jít?“

„Na druhou stranu, do Rankin Inletu. Bydlí tam jeden přítel, který mi pomůže dál. S novou totožností, s prací.“

„Tak zůstaň u nás,“ prosil jsem ho se slzami v očích.

„To nemohu! Ale až skončí tato válka v Evropě a až tam přestane to šílenství, vrátím se. Slibuji ti to.“

S tím jsem se musel spokojit.

„Máme tě dovést do Rankin Inletu na člunu?“ zeptal se Malik ochotně.

„Ne. Opustím Coral Harbour ve vrtulníku. Ale při tom potřebuji vaši pomoc.“

„Řekni, jakou!“

„Na základně, blízko velkého hangáru A je skrytá malá hala pro vrtulník...“

„To nebude možné uskutečnit,“ řekl jsem smutně. „Chytí tě. Základna je nepřetržitě střežena. Nedostaneš se dovnitř. A i kdyby – jak chceš nepozorovaně nastartovat? Umiš vůbec létat s takovým strojem? Oni tě sestřelí.“

„To si nemyslím. Odletím příští noc. Pro velkou oblačnost není vidět měsíc ani hvězdy.“

„Počkej do konce týdne,“ navrhl Malik klidně. „Slyšel jsem, že má velitel v sobotu narozeniny a že bude pořádat večírek na oslavu. Bude se tam slavit. Dovezeme tě tam a rozptýlíme pozornost strážce, pokud vůbec bude na svém místě.“

„Dobře,“ řekl Greg vděčně a opřel se o opěradlo židle.

Byl jsem šťastný, že budu moci strávit ještě několik dní se svým přítelem. Četli jsme si spolu s Gregem v jeho Novém zákoně.

Greg mi toho ještě mnoho vysvětlil. Pak mi vtiskl tu opotřebovanou knížku do ruky. „Čti si v ní každý den. Modli se. Mluv s Ježíšem, svým Pánem, o všem, co tě potkalo. On je přítomný v každé těžkosti i v každé radosti tvého života. Uč se Jej lépe poznávat. Vyhledej si přátele, kteří také věří v Božího Syna. A konečně: Vypravuj dál radostné poselství, aby také druzí poznali Pána Ježíše jako svého Spasitele.“

Naslouchal jsem bez dechu a s velkou pozorností, protože Gregova slova se mi zdála jako poslední vůle, i když byl ještě tak mladý. Snad jsem už tehdy tušil, že ho již nikdy nespátřím. Ale jeho slova a jeho modlitby trvale formovaly můj další život.“

Jedenáctá kapitola

Nastal poslední večer. Tu noc nesvítil měsíc. Greg se beze slov rozloučil s Malikovou ženou a pevně jí stiskl ruku.

Přede dveřmi už čekali Malikovi psi, zapřažení do saní. Na říjen bylo neobyčejně mírné počasí. Greg vylezl na saně a vedle sebe si položil kovový kufřík.

Psi zatáhli. Seděl jsem vedle Grega a bylo toho ještě tolik, co bylo potřeba si říci, prohovorit a na co se zeptat. A přece jsme tyto poslední krátké hodiny strávili v mlčení. V úplném tichu bylo slyšet jen vrzání ledu pod ližinami saní a tu a tam, jak některý pes lapá po dechu.

„Je mi záhadou, jak najdete cestu bez světla, bez silnice a dokonce bez hvězd,“ řekl Greg obdivně. „Jak to děláte? Podle čeho se orientujete?“

„Naši rodiče znají zemi naprosto přesně, všechny znaky krajiny, průběh pobřeží, tvary obzoru. Mnohému nás naučili.“

Greg zamyšleně přikývl. „Já jsem se toho u vás také mnoho naučil a vděčím vám za mnoho, za velice mnoho.“

V dálce jsme spatřili světlo. Jedna jediná svítlna osvětlovala rozjezdovou dráhu základny. Venku nebylo vidět žádná letadla. Opatrně jsme přijeli blíž a zastavili jsme saně ve stínu nízkých pahorků.

„Zůstaň!“ poručil Malik vůdčímu psovi. Psi se poslušně přikrčili a čekali.

„Normálně jsou strážníci ve strážním domku, který se nalézá u vchodu, a několikrát za noc obcházejí území základny,“ šeptal Malik.

„Ve strážnici se nesvítil!“ Greg zkoumavě pozoroval vchod za závorou.

„V to jsem doufal,“ odvětil tiše Malik. „Všichni oslavují!“

Tiše jako stín přeběhl dopředu a opatrně zkoumal terén. Pak zamával na Grega a na mě, abychom šli za ním. Zmrzlý sníh tiše vrzal pod našima nohama. Drželi jsme se ve stínu budovy a plížili jsme se za sebou až k poslednímu hangáru. Na obrovských kovových vratech zářilo velké „A“.

„Tajná hala pro vrtulník musí být tady docela blízko,“ šeptal Greg. Ze

své vojenské bundy vyndal baterku a prozkoumával zed' vedle vrat. ,Jednou jsem už viděl takový mechanismus.'

,Proč Američané zřizují takové tajné prostory?' ptal jsem se udiveně.

Greg se jemně usmál. ,Jsou součástí přísně utajovaných leteckých plánů,' řekl suše. ,Ale máš pravdu, tady na severu to opravdu nemá moc smysl.'

,Jak ses o tom dozvěděl?'

,Je to velmi dlouhý příběh – a ošklivý. Nechci tě s ním zatěžovat. A také bude lepší, když o tom nebudeš nic vědět. Později, až tato válka skončí, ti o tom budu vyprávět.'

,Stráž,' šeptl Malik.

Pospíšili jsme si na druhou stranu a přitiskli jsme se těsně k postranní stěně hangáru. V dálce jsme slyšeli amerického strážného, jak si píská nějakou písničku. Jen zběžně posvítil baterkou na vrata hangáru a zase se vzdálil.

Greg si setřel pot z obličeje a ztěžka se opřel o zed'. Přitom se dotkl mechanismu, který byl ukryt v hladké ploše zdi. S tichým zaskřípáním klouzala úzká, velmi vysoká část stěny po skryté kolejnici stranou.

Greg krátce rozsvítil baterku. Malik tiše pískl skrz zuby. Já jsem se v tom moc nevyznal, ale vrtulník, který stál v té tajné skrýši, musel patřit k nejnovější a nejmodernější americké technice. Greg se vkradl dovnitř a otevřel dveře kabiny. Pak se tiše vrátil k nám.

,Vy teď raději odejděte, abyste se nedostali do nějakých těžkostí, kdyby můj start byl přece jen zpozorován.'

Malik krátce zavrtěl hlavou. ,Musíme za tebou zavřít tajný hangár, potom si třeba nevšimnou tvého útěku.'

,Jen se podívejte,' přerušil jsem je oba. ,Lyže vrtulníku stojí na kolečkách! Určitě budeme moci my tři vytlačit vrtulník ven a zavřít tajné dveře, dříve než Greg nastartuje.'

Ten velký pták se nechal vytlačit téměř bez námahy na pečlivě vyhrnutou rozjezdovou dráhu. Greg ještě jednou zmizel v hangáru a když

se vrátil, táhl dva velké rezervní kanystry. Malik mu je podal nahoru do kabiny. Greg ještě překontroloval kontrolky, hlavně kontrolku paliva. Pak ještě jednou seskočil na rozjezdovou dráhu. Beze slov objal nejdřív Malika a pak mě.

„Nezapomeň to, Jimi,“ šeptal. „Pán Ježíš! Budu se za tebe každý den modlit!“

„A já za tebe,“ slíbil jsem hned. „Šťastnou cestu, Gregu. Bůh tě ochraňuj.“

Malik a já jsme zavřeli tajná vrata a pak jsme se spěšně vzdálili pryč odtud. Právě když jsme se dostali k našim saním, uslyšeli jsme hluk motoru, který se rychle přibližoval. Greg přeletěl nad našimi hlavami směrem na jihozápad. Teprve když byl daleko nad Hudsonovým zálivem, uviděli jsme, jak se rozsvítila světla vrtulníku.

Malik se za ním dlouho díval. „Zítřka se určitě dozvíme, zda byl jeho let zpozorován,“ řekl svým klidným způsobem.

Pak jsme nasedli na saně a jeli jsme domů ...“

Sammy, Matiuse a Sára naslouchali se zářícíma očima a s planoucími tvářemi.

„Je to silné,“ zašeptal Sammy.

Matiuse přitakal.

„Ale na vojákův poklad teď můžeme zapomenout,“ řekla Sára trochu zklamaně.

„Proč?“

„Je to přece jasné, Matiusi! Greg vzal kufřík s sebou!“

„Jestlipak se šťastně dostal do Rankin Inletu?“ otázal se Sammy.

Arak přikývl. „Jeden přítel z Rankinu, který navštívil mého otce o několik měsíců později, mu vyřídil pozdrav od cizince se zrzavými vlasy. To musel být Greg. Ale odtud se jeho stopa ztratila, a ani otec, ani strýček Malik o něm již nikdy neslyšeli.“

„To je ale škoda,“ povzdechla Sára. „Záhadu s vojákem už nikdy nevyřešíme! Budeme to téma přesto zpracovávat dál?“

„No samozřejmě,“ poznamenal Sammy, který si všiml Matiusova zklamaneho obličej. „I bez rozluštění hádanky a bez nalezení pokladu je celá ta věc napínavá.“

„Já bych hned nevzdával hledání pokladu,“ řekl Arak. „Věc není tak jednoznačná,“ dodal tajuplně. „Můj tatínek si myslel, že Greg s sebou ten kovový kufřík vůbec nevzal, když tehdy v noci odletěl z Coral Harbour!“

„Že ne?“ zakoktal Matiuse.

Tři přátelé se po sobě beze slova podívali.

„Strýček Malik si nebyl jistý, ale otec byl přesvědčený až do smrti, že vojákův poklad musí být schovaný někde na ostrově.“

„Ale kde?“

Arak pokrčil rameny.

„A co to znamená pro naši soutěž?“ ptal se Sammy.

„No, já myslím, že sepíšeme všechno, co víme o základně, o celé situaci a o válce,“ řekl Matiuse. „A takovou třešničkou na dortu bude příběh o vojákově a o zmizelém pokladu.“

„Zjistilo se mezitím přesně, co ten kufřík obsahoval?“ chtěla vědět Sára.

„Ne,“ poznamenal Arak. „Mluvílo se pořád jen o velkém množství zlata.“

„Fotky,“ řekl Sammy.

„Co prosím?“ zeptala se Sára.

„Mohli bychom naši práci ilustrovat starými a novými fotkami. Proto nutně musíme ještě jednou na základnu, abychom ty obrázky udělali. Třeba najdeme tajný hangár pro vrtulník a přitom zjistíme, proč tam ten vrtulník byl původně schovaný.“

A naši tři přátelé dál kuli plány.

Pojednou se Matiuse podíval z okna. Obloha se silně zatáhla a mraky

visely nízko. „Měli bychom už raději jet,“ řekl. „Dokud je trochu vidět, mohu se lépe orientovat.“

Arak zamyšleně přikývl. „Řekni mamince, že výhledově se vrátím asi tak za čtyři nebo za pět dní,“ obrátil se na Sáru.

Po srdečném rozloučení se tři mladí lidé vydali na cestu. John a Arak je vyprovodili ven před Johnovu chatu. Arak seškrábal jemnou vrstvu námrazy z dlouhého sedátka sněžného skútru. Pozorně se zadíval na oblohu.

„Je proměnlivo,“ poznamenal. „Jedťe opatrně!“

Matiuse přikývl. Otočil sněžný skútr. Sammy a Sára nastoupili. Matiuse řídil skútr tak, aby jel ve vlastní stopě a opatrně přidal plyn.

Arak a John jim ještě dlouho mávali.

Dvanáctá kapitola

Matiuse se snažil plně soustředit na cestu. Ale novinky, které se toho dne dozvěděli, jej zaměstnávaly zrovna tak neodbytně jako Sammyho a Sáru.

Vítr byl čerstvý, ledový a nesl s sebou sníh. Matiuse se choulil za volantem. Pak začalo sněžit. Nejdřív maličké krystalky, které píchaly jako jehličky, potom větší a větší vločky, které rychle vířily a tančily vzduchem, až nakonec jejich pohyb zesílil v neproniknutelnou vánici.

„Podej mně dopředu GPS!“ křičel Matiuse, aby překřičel motor. „Naši stopu už pomalu nevidím.“

Nedočkal se odpovědi. Matiuse se ohlédl dozadu. Sammy byl bledý. „GPS?“ zeptal se.

„Co jsi říkal?“

„Já ji nemám.“

Matiuse zabrzdil skútr. Motor přestal hluchet, bylo slyšet už jen svištění větru.

Matiuse otevřel hledí helmy a otočil se. „Kde je GPS?“ ptal se vydešeně.

„Myslel jsem, že ji máš u sebe vepředu!“

„Ne.“

Sammy se kousl do rtu a horečně přemýšlel. „Když jsme přijeli, dal jsem ji Arakovi, protože si chtěl prohlédnout souřadnice pro zpáteční cestu. A když jsme potom prostírali stůl, položil jsem GPS mezi nás na lavici – mezi polštáře.“

„A podle všeho tam leží ještě teď.“

Sammy stísněně přikývl. „Může to trvat, než ji John nebo Arak najdou. Nemáte s sebou snad někdo mobil?“

Sára a Matiuse se po sobě dívali a vrtěli hlavami. Vánice byla čím dál silnější.

„Najdeš cestu zpátky k Johnově chatě?“ ptal se Sammy.

„Ne,“ řekl Matiuse. „V téhle vánici ne. Snad kdyby se pak vyjasnilo a my viděli hvězdy.“

„Co teď?“ zeptala se Sára.

„Nemá smysl, abychom jeli dál. To bychom také mohli někde zabloudit. Tady na dráze je aspoň možnost, že nás najdou ...,“ dodal Matiuse tiše. Sammy ho ještě nikdy neviděl tak vážného.

Matiuse zajel se skútrek ke skupině skal, které jim poskytly alespoň částečnou ochranu před větrem a vánicí. Teplota hodně klesla.

„Kdyby tu byl John, rychle by postavil iglú,“ řekl a přitom se na jeho tváři objevil jakýsi pokřivený úsměv.

„Myslíš, že ... že bychom tady venku mohli zmrznout?“ koktal Sammy zděšeně.

„No samozřejmě,“ vyštěkl Matiuse. Přejel si rukou přes obličej. „Promiň,“ řekl unaveně. „Je to jen moje vina a hořce si to vyčítám. Jako řidič skútru jsem se měl přesvědčit, že naše GPS je u volantu.“

„Ale to přece není tvoje vina,“ rychle odporoval Sammy, „nakonec je to můj mobil. Nikdo z nás na něj nemyslel, protože jsme byli v myšlenkách u vojáka a jeho pokladu.“

„Sammy má pravdu,“ přizvukovala Sára. Celá se choulila a zuby jí drkotaly zimou.

Matiuse ji ustaraně pozoroval. „Možná bychom měli přece zkusit postavit iglú,“ mysl, „alespoň bychom zůstali v pohybu.“

„Čímpak? Holýma rukama?“ ptala se Sára zoufale.

Mezitím nastala hustá a téměř neproniknutelná tma. „Nemohl bys na skútru alespoň rozsvítit světla?“ prosila Sára.

„Ne,“ řekl Matiuse tiše. „Když se vybije baterie, uvázneme tady úplně.“

Sára vzdychla.

„Musím se podívat, zda s sebou přece jen nemáme nějaké nářadí,“ řekl Matiuse trochu odvázněji. Setřel sníh ze sedadla skútru a odklopil sedadlo. Rukama pozorně prohmatával prostor pod sedadlem.

„Au. Co to bylo?“ Zvedl do výšky nějaký předmět a přejížděl po něm rukama. Najednou se rozsvítilo jasné bílé světlo. „Nouzové osvětlení!“ radoval se Matiuse. „To není špatné! A tady je ještě jedna baterka! Alespoň nebudeme úplně potmě.“

„Jsou v ní baterie?“ zeptala se Sára.

„Ano. Ale je možné ji oživit ručně!“

„Kdyby už jen konečně přestalo chumelit,“ přál si Sammy. Kolem nich stále ještě vířily velké vločky sněhu, ale ostrý vítr se trochu utišil.

„Copak máš ještě v té své truhličce za poklady?“ ptala se Sára.

„Krabičku s obvazy, nějaké náradí.“

„Není tam termoska s horkým čajem, ani GPS?“

„Je mi líto, není. Ale je tam pár tyčinek, které dodají energii.“ Matiuse rozdělil čokoládu.

„Maja by našla cestu domů. A John a Arak také,“ mumlal Sammy. Cítil, jak mu mrazivý chlad proniká čím dál víc do celého těla. „Ale my jsme bez té hloupé techniky ztraceni!“ Rozzlobeně kopl do kamene, který vykukoval ze sněhu.

„Dobrý nápad,“ usoudil Matiuse. Můžeme si alespoň trochu zakopat! Tady, jak stojí baterka, bude brána!“

„Pomátl ses?“ zeptala se Sára.

Matiuse se neurazil. „Když se nebudeme hýbat, velice rychle zmrzneme,“ odvětil klidně.

Nikdo na to neodpověděl.

Sára vyhrabala ze sněhu oblý kamínek a snažila se jej udržet na špičce boty. Uměla kličkovat zrovna tak dobře jako chlapci. Matiuse a Sammy zkoušeli sebrat jí „míček“. Aspoň na chvíli zapomněli na svou zoufalou situaci.

Třináctá kapitola

Baterka stále svítila a trochu osvětlovala noc kolem nich. Přestalo sněžit, ale obloha byla zatažená a nebylo vidět ani jedinou hvězdičku. Matiuse, Sára a Sammy se choulili těsně vedle sebe na sněžném skútru. Sářina hlava klesla dopředu na Matiusovo rameno. Spala.

„Když z toho vyjdeme živí, chci se naučit všechno, co znali staří Inuité,“ zlobil se tiše Sammy.

„Udělalí jsme velkou chybu!“ odtušil Matiuse. „Vzali jsme s sebou jen mobil a žádné vybavení poslední záchrany, nic na pití.“ Jeho hlas zněl chraplavě. „Nelituješ toho vlastně někdy, že jsi raději nezůstal na bezpečném jihu?“

Sammy chvíli přemýšlel. „Opravdu ne,“ odpověděl. „Rád bych tu žil navždy – tady na severu.“

Matiuse přikývl. „Věříš opravdu tomu, že Ježíš nás tady venku vidí?“ zeptal se neočekávaně.

Sammy přisvědčil.

„Že Ježíš zůstává, i když zemřeš, když už opravdu není žádné východisko?“ Matiusův hlas zněl naléhavě.

„Ano!“ řekl Sammy pevně.

Matiuse chvíli mlčel. „Asi to není dobrá pohnutka, když člověk přichází k Pánu Ježíši, protože už nezná žádné jiné východisko, vidí?“ zeptal se hořce.

„Nikdy není jiné východisko, záchrana nebo pomoc, než u Pána Ježíše,“ řekl Sammy.

„Já v Něho vlastně věřím už dlouho,“ řekl Matiuse, „ale tady venku v té hrozně zimě, tady ...,“ hledal slova, „...tady jsem Pána Ježíše prosil o odpuštění, že jsem Ho nechal tak dlouho čekat a dělal jsem si, co jsem chtěl. A prosil jsem Ho, aby přišel do mého života a abych u Něho mohl být v životě i ve smrti. Myslíš, že na to přistoupí?“

„Ano, samozřejmě.“ Sammy mu položil ruku na rameno a stiskl je. Matiuse se otočil a oba přátelé se na sebe podívali.

Uplynula další půlhodina. Konečně se protrhl hustý závoj oblak a ukázala se jedna jediná hvězda. Sářin dech byl slyšet jen slabě.

S obrovskou únavou zvedl Sammy hlavu, když Matiuse otočil zapalovacím klíčkem. Nepřirozeně hlasitě zabouřil motor skútru nocí.

„Jedeme,“ křičel Matiuse. „I kdybychom zabloudili ještě víc. Prostě tady nemůžeme nechat Sáru zemřít! Možná – možná najdeme správnou cestu! Když Bůh pomůže...“

Sammy na to přikývl.

„Dobře ji drž,“ prosil ho Matiuse.

Sammy viděl, že má v očích slzy.

V tu chvíli uslyšeli hukot motoru, který přehlušil hluk motoru sněžného skútru, a v tutéž chvíli se octli v jasně svítícím kuželi hledacího světlometu.

Matiuse se nechápavě podíval k obloze. „Prostě tomu nemohu věřit,“ zamumlal. Nad nimi přeletěla helikoptéra a v těsné blízkosti začala přistávat. Jakmile se vrtule začala točit pomaleji, otevřela se dvířka a bylo slyšet spěšné kroky. Matiuse mrkal ve světle, které ho oslňovalo.

„No,“ zazněl dobře známý odvážný pronikavý hlas, „trénujete přežití v ledové pustině?“

„Bigu Nuulaku, teď nežertuj,“ prosil ho tiše Matiuse. „Prosím tě, postarej se o Sáru, jí se vede opravdu špatně. Člověče, to jsem šťastný, že jsi tady!“

Big pomohl Sammymu ze skútru a pak se naklonil nad děvčetem.

„To je pěkná šlamastyka,“ řekl polekaně. Vzal Sáru do náručí jako nějaké dítě a spěchal k helikoptéře. „Tu káru tady nechte stát, odvezeme ji zítra. Musíme co nejrychleji do nemocnice!“

Oba chlapci klopýтали unaveně za ním a vyšplhali se do letounu. Big jim podal dívku nahoru.

Tim Nuulak, Bigův starší bratr, se v kokpitu otočil. Byl pilotem z povolání. Matiuse a Sammy ho dobře znali, protože je před několika týdny vysvobodil z Coatsova ostrova, když tam byli zasněženi.

„Nouzový případ,“ řekl Big, „podchlazení.“

„Polož ji na bok,“ poučil Tim svého bratra, zatím co připravoval všechno ke startu. „A pořádně ji přikryj, aby byla v teple! Ty, Sammy, pojď ke mně dopředu, abychom byli stejnoměrně zatíženi. Chlapcům dej horký čaj!“

Tim podal zprávu záchrannému týmu v nemocnici. Sammy si sedl na sedadlo druhého pilota.

Tim se na něho přátelsky podíval. „Je všechno v pořádku?“

Sammy přikývl. „Už podruhé jsi nás zachránil z extrémní situace!“ zašeptal.

„Za to poděkujte Bigovi!“

Na Matiusa zapůsobilo zvláštním dojmem, jak Big šikovně uložil Sáru do stabilizované polohy na bok na podlaze helikoptéry a teple ji přikryl. Ten silný chlapec ošetřoval děvče s dojemnou opatrností.

Big si všiml Matiusova pohledu a nepatrně se ušklíbl. „Čaj pro vás!“ zabručel a podal Matiusovi termosku a dva hliníkové kelímky. „Tady se zatím obsluhuje každý sám.“

„Jasně!“ Matiuse podal čaj dopředu Sammymu. Sám seděl v tureckém sedu na podlaze a vychutnával horký nápoj.

Sammy znechuceně protáhl obličej. „V tom je snad půl kila cukru.“

„Ale rozmrazí tě, ty bledý rampouchu,“ skřehotavě řekl Big. Sammy se usmíval.

Teď se pod nimi objevila světla v Coral Harbouru. Tim obletěl městečko malým kruhem. Silné světlomety ozářily přistávací plochu vedle nemocnice. Tim začal opatrně přistávat. Tým záchránářů už je čekal, Sáru uložili na pojízdné lehátko a rychle ji vezli do ambulance.

„Moc vám děkujeme,“ obrátil se Sammy na Nuulakovy.

„Nebyl to vůbec žádný problém,“ řekl Tim přátelsky. „Mám informovat vaše rodiče?“

„Ano, to by bylo super. Určitě si už dělají starosti,“ odpověděl Matiuse.

Big pomohl oběma chlapcům z helikoptéry. Sammy byl najednou tak unavený, že se stěží udržel na nohou. V ambulanci je přijímala silnější sestra.

„My jsme v pořádku,“ řekl netrpělivě Matiuse. „Jak je na tom Sára?“

„Lékařka se o ni postará. Já jsem sestra Mona a chtěla bych se ujistit, že vy dva nemáte žádné omrzliny. Tak si sundejte kozačky, rukavice, ponožky.“

Matiuse a Sammy poslechli. Dostali úžasné teplou koupel pro nohy, hrníček teplého sladkého kaka a potom teplé obklady.

„Na to bych si dokázal zvyknout,“ mínil Matiuse vděčně.

„Vtom se prudce otevřely dveře a do nemocničního pokoje vběhli Matiusovi rodiče, Aanja a pan Parker. Big a Tim šli za nimi trochu pomaleji. Sestra Mona udiveně zavrtěla hlavou.

„Copak se stalo? Co jste zase vyvedli? Kde je Sára?“ Tak zněly otázky jedna přes druhou.

„Pěkně po pořádku,“ napomínala je sestra Mona. Do pokoje přinesla několik židlí. „Posaďte se,“ pobídla je. „Hoši teď mají být vlastně v klidu.“

„Co je se Sárkou?“ zeptal se ustaraně pan Parker.

V tu chvíli vešla do pokoje lékařka. Sářin stav je stabilní a daří se jí dobře,“ řekla konejšivě. „Přesto bych ji tu ráda nechala přes noc na pozorování. Teď spí.“

„Co se stalo?“ zeptala se Aanja.

„Zapomněli jsme GPS u Johna,“ přiznal Sammy. „Když jsme se dostali do sněhové bouře, měli jsme strach, že zabloudíme, protože naši stopu z rána jsme už neviděli. Tak jsme chtěli počkat, až se zase vyjasní.“

Aanja zavrtěla hlavou. „Člověk vás opravdu nemůže pustit samotné,“ hubovala něžně.

„Teď se chci od Araka a Johna naučit všechno, co je potřeba pro život tady na severu,“ řekl Sammy horlivě.

Aanja se na něho usmívala a zamyšleně přikyvovala. Sammy tušil, na co myslela: Ještě mnohem důležitější než všechny vědomosti o životě v Arktidě je známost o životě s Bohem. Aanja a Arak ho často povzbuzovali. A Sammy sám cítil, jak je pro něho důležité mluvit s Bohem a konat „výzkumné výpravy“ v Bibli. Tam toho bylo ještě tolik k objevení ...

„Jak jste nás našli, Time, to je pro mne naprostou hádankou,“ vytrhl jej Matiuse z jeho myšlenek.

„Za to poděkujte Bigovi!“ odvětil mladý pilot.

„Věděl jsem, že jste se vydali na cestu,“ krákorl Big. „Člověk přece musí být v obraze a vědět, co dělá konkurence,“ dodal k tomu s úsměvem.

„Kdyby tě tak slyšela Sára,“ poznamenal Sammy.

„Člověče, vždyť to byla vaše záchrana! Můj bratr přišel po práci na víkend domů. Vyprávěl, že při špatném počasí musel dvakrát obletět Coral, dřív než dostal povolení přistát. Letěl velmi nízko a na svém radaru si všiml neznámého objektu v pustině, západně od vesnice. A já jsem tušil, že to musíte být vy, a kromě toho, že tam venku neparkujete dobrovolně.“

„Big mě nenechal v klidu navečeřet,“ vyprávěl dál Tim, „ale hnal mě hned zase ven, abych vás hledal s helikoptérou.“

„A to nebylo špatné, co?“ Big, spokojený sám se sebou, se usmál.

Matiuse vážně přikývl. „Máš u nás něco dobrého.“

„Nesmysl, to snad ani není potřeba!“

Čtrnáctá kapitola

Příští den mohla jít Sára domů. Byla ještě bledá. Odpoledne se sešli Sammy, Matiuse a Sára u Parkerových.

„Ze včerejšího večera mně chybí několik hodin,“ řekla zamyšleně Sára. „Vím, že jsme byli venku ve vánici, a pak už nic nevím. Jak jsem se dostala do nemocnice? Kde jste byli vy?“

„Byla jsi v bezvědomí kvůli podchlazení,“ vyprávěl tiše Matiuse. „Měli jsme příšerný strach, že to nezvládneš.“

„Matiuse chtěl právě odjet, když tu se nad námi objevila helikoptéra,“ podával zprávu Sammy. „Tim Nuulak při svém letu do Coralu uviděl na radaru náš sněžný skútr. A Big z toho navlas přesně usoudil, že to musíme být my.“

„A jak věděl, že jsme na cestě?“ divila se Sára.

„To asi zůstane jeho tajemstvím,“ žertoval Matiuse. „No, nám se v každém případě notně ulevilo, když se ukázali Nuulakovi. Big tě nesl do helikoptéry,“

„Big, Big, ... co že dělal?“ zakoktala se Sára.

Matiuse se Sammym se na sebe podívali a hlasitě se rozesmáli.

„Kdybys teď viděla svůj obličej, Sáro!“ Matiuse se smál, až se za břicho popadal.

„Big si o tebe dělal velké starosti,“ zvažněl Sammy. „Bez Nuulakových by celá ta věc pro nás určitě dopadla špatně.“

Sára vypadala velmi rozpačitě.

„Stalo se ještě něco,“ vysvětloval Sammy.

„Vyprávějte!“

Matiuse jen nepatrně zaváhal. „No, já jsem udělal rozhodnutí. Já – já jsem se stal křesťanem, tam venku ve sněhové bouři.“

Sára zářila. „Člověče, a já jsem to všechno prospala!“

Příštího dne před vyučováním se sešli Sammy, Matiuse a Sára s Bigem

a jeho kamarády před třídou.

Sára šla k Bigovi a podala mu ruku. „Já, já bych ti chtěla poděkovat,“ řekla tiše.

„Ach, člověče, tvoji přátelé mně už mazali med kolem pusy,“ naříkal Big, „už je to nudné!“ Podíval se na Sárů a protáhl obličej do opravdu milého úsměvu. „Všechno je jasné,“ řekl. „Ale není to špatné, že už jsi zase na nohou. Jsi pravá Inuitka...“ Samy zrovna mocně kýchl. „....Zatímco ten bledý rampouch samozřejmě rychle nastydl.“

Sáře blýsklo v očích, ale Sammy řekl nedotčeně: „Ty si vaříš čaj také jen z vody!“

Big se před ním postavil rozkročmo a celý se napřímil. „Musíte si pospíšet s prací!“ vyzval ho. „Do rozhodnutí soutěže zbývá jen čtrnáct dní. Snažte se, ať nezvítězíme příliš lehce.“

„Chlubile!“ zavrčela Sára.

„Big má pravdu,“ řekl Sammy, když spolu seděli o velké přestávce. „Je nejvyšší čas, abychom konečně vyřešili záhadu s vojákem. S Arakovými informacemi by se nám to přece mělo podařit!“

„Možná bychom mohli najít tajný hangár a vyfotit ho, pokud ještě existuje,“ navrhovala Sára.

Matiuse se zamyšleně díval před sebe.

„Na co myslíš?“ ptala se ho Sára.

„Myslíte, že náš voják poklad opravdu nevzal s sebou, když tehdy prchal vrtulníkem?“

„Arakův otec si byl v tomto bodě úplně jistý.“

„Ale kde zůstal kufřík? Musel být přece těžký!“

Sammy pokrčil rameny.

Dnes odpoledne pojedeme na základnu,“ rozhodl Matiuse.

„Na tvém skútru?“

„Jasně. Včera odpoledne jsme ho přivezli,“ vyprávěl Matiuse. „Motor naskočil hned na první pokus.“

„Arak se vrátil!“ přivítala Aanja Sammyho, když přišel ze školy. „Našli s Johnem tvůj mobil s GPS teprve dnes ráno mezi polštáři na lavici. Baterie byla vybitá, a tak nemohli zavolat. Samozřejmě si dělali velké starosti!“

Sammy provinile přikývl.

Matiuse, Sára a Arak se sešli odpoledne u Parkerových.

„Arak s námi půjde na základnu,“ řekla Sára.

„Super!“

„Ano, pokud to dovolují podmínky soutěže!“ doplnil s úsměvem Arak.

„Nečetl jsem nic, proč bys nemohl,“ řekl Sammy. „Vždyť jsi také jediný svědek našeho příběhu.“

„Můžete jet terénním vozidlem,“ nabídl pan Parker. „Prosím, už žádné dobrodružství na sněžném skútru,“ dodal s komickým zděšením.

„Arak by si vždycky věděl rady,“ odporoval Sammy.

Ben Andaluk byl zjevně potěšen, když uviděl tři přátele a Araka. Ochotně otevřel závoru pro terénní vozidlo.

„Dnes bychom se rádi podívali na rozjezdovou dráhu,“ vysvětloval Sammy.

Ben přikývl. „Počínejte si jako doma,“ zažertoval.

„Pokud máte čas, pojedte s námi k hangáru ‚A‘, navrhl Arak. „Jsme na stopě docela zajímavé věci.“

„Rád!“ Ben zapnul hlasovou schránku, zavřel závoru, navlékl si bundu a nastoupil do terénního vozidla. „Po čem pátráte?“

„Vedle hangáru ‚A‘, souběžně s přístupem k rozjezdové ploše má být malý tajný hangár pro vrtulník,“ vysvětloval Matiuse. „Třeba o tom něco víte?“

Ben překvapeně zavrtěl hlavou. „To slyším poprvé!“

Patnáctá kapitola

Arak zastavil vozidlo před velkými vraty hangáru „A“.

„Voják, strýček Malik a otec se schovali vedle hangáru, když přicházela stráž,“ přemýšlel Arak. „Tam někde musí být vchod do úkrytu.“

Přátelé pozorně prozkoumávali hladkou stěnu.

„Není tu vůbec nic vidět, žádná prohlubeň, ani mechanismus nebo dveře!“ bručel Matiuse.

Nakonec to byl Ben, kdo objevil vchod tím, že se opřel o stěnu. S tichým zaskřípáním se část stěny zhoupla do strany a ve stěně se otevřel úzký průchod, který vedl do tajné haly pro vrtulník.

Přátelé chvíli stáli oněmělí údivem. Čekali prázdnou místnost. Avšak uprostřed hangáru stál starý zaprášený vrtulník. Vypadal, jakoby snil v bledém odpoledním slunci.

„Tohle nechápu!“ zvolal Ben ohromeně. Pomalu, téměř uctivě, udělal jeden krok dopředu.

Arak zmateně nahlédl dovnitř. „Můj otec přece na vlastní oči viděl a na vlastní uši slyšel, jak Greg odletěl vrtulníkem!“

„Je vlastně možné jen jediné vysvětlení,“ tušila Sára. „Zmizení vrtulníku bylo někdy objeveno a vrtulník byl nahrazen jiným.“

„Tak to muselo být,“ souhlasil Ben. Setřel prach z označení typu vrtulníku.

„Náhodou vím přesně, že tenhle typ se vyráběl až od roku 1944.“

Sammy horlivě udělal několik fotek.

„Z toho může být opravdu zajímavá podívaná pro turisty,“ radoval se Ben.

„Nechápu ale, proč tu Američané ten vrtulník nechali,“ řekla Sára udiveně. „Určitě stál hodně peněz.“

„Během studené války byla základna používána k protiraketové obraně a k vzdušnému průzkumu,“ vysvětloval Ben.

„Když se Američané konečně vzdali Coral Harbouru a přenechali ho Kanadánům, zbylo tam mnoho výstroje. Je docela dobře možné, že na tajný vrtulníkový úkryt se zapomnělo.“

Matiuse poslouchal jen na půl ucha. „Kde jenom zůstal vojákův poklad?“ ptal se. „Kéž bychom ho mohli najít!“

„Co bys z toho měl?“ dobírala si ho Sára. „Beztak bychom si ho nemohli nechat!“

„Musíme přesně zrekonstruovat, co se tu noc událo. Klíčem pro nás bude to, co vyprávěl Arakův tatínek,“ řekl Sammy. „Tvůj tatínek byl přesvědčen, že Greg s sebou ten kufřík nevzal?“ obrátil se na Araka.

„On to přece vůbec nemohl přesně vidět, nebo ano?“

„Mohl, samozřejmě! Byl přece přítom, když Greg nastupoval do vrtulníku!“

„Je víc možností,“ usuzovala Sára. „Třeba ho vyhodil na cestě k základně, protože se ho chtěl zbavit. Pak bychom neměli šanci ho nalézt!“

„Tomu nevěřím,“ živě odporoval Matiuse. „Kdo ukradne kufřík, aby ho pak zahodil?“

„A kdo krade kufřík, aby nakonec odletěl bez něho?“ odvětila Sára uštěpačně. „Řekněme, že se ho chtěl zbavit!“

„To je řešení!“ zvolal Arak vítězně. „Tatínek také nikdy nepovažoval mladého Američana za obyčejného zloděje!“

„Co je to vlastně za kovový poklop na zemi pod podvozkem?“ zeptal se Sammy, který pozorně chodil kolem vrtulníku.

„Ben si položil prst na bradu. „Vypadá to jako poklop nad montážní jámou, víte, nad takovou, jaké bývají v autoopravnách.“

Matiuse najednou úplně ožil. „Můžeme posunout vrtulník ke straně?“ zeptal se.

Ben udiveně přikývl. „Určitě, vždyť stojí na kolejnicích!“

Opatrně odtlačili obrovského ptáka od otvoru v podlaze. Ben nadvedl poklop z lehkého kovu na podlaze hangáru. Dalo se s ním lehko

pohnout. Jáma pod ním byla asi metr hluboká a pravoúhlá. Jednu její stěnu zaujímal hrubě ohoblovaný regál na nářadí. Matiuse pohledem projížděl jámu plnou nářadí, materiálu a hadrů od oleje a už se chtěl zklamaně odvrátit. Náhle s výkřikem skočil do jámy, odsunul stranou několik kovových přepravek a zpoza nich vytáhl matný, úzký hliníkový kufřík. Matiuse se otočil. Oči mu zářily, když triumfálně držel nad hlavou svůj nález.

„Vojákův poklad!“ jásala Sára. „Ty jsi ho našel.“

Arak si prohlížel kufřík ze všech stran. Byl ze světlého hliníku, bez nápisu, nálepky nebo značky a byl zabezpečen zámkem s číselným kódem.

„Ale jak se dostaneme dovnitř?“ ptal se rozčileně Matiuse. „Neznáme přece kombinaci čísel!“

„Plech rozřízneme,“ navrhl Ben.

„A smíme?“ ustaraně se ptal Sammy.

„Jistě! Jak jinak zjistíme, zda obsah kufříku je opravdu důležitý? Může se přece jednat o libovolný z x kufříků.“

„Přesto bych chtěl, abychom informovali vašeho nadřízeného,“ řekl Arak s rozhodností.

„To je přece samozřejmé,“ odvětil Ben trošku uraženě. Sammy si všiml, že je právě tak rozčilený jako oni. „Podle všeho ho bude mnohem víc zajímat nález vrtulníku než starého kufříku.“ Přátelé pečlivě uzavřeli montážní jámu a odtlačili vrtulník zpátky na jeho místo.

„Teď bych si moc přála proletět se v něm,“ řekla toužebně Sára.

„Tak to musíš být zadobře s Nuulakovými,“ dobíral si ji Matiuse.

Sára ho neuznala za hodného odpovědi.

Arak opatrně položil kufřík na psací stůl v Benově kanceláři, zatímco Ben šel k telefonu a volal nadřízenému. Byl to krátký a živý hovor.

„Můj šéf z krajského úřadu sem přijede,“ řekl Ben udiveně. „No ano, takový nález se nekoná každý den. Chtěl samozřejmě nejdřív vidět

hangár. Ale přesvědčil jsem ho. Teď nejdřív otevřeme kufřík. A vy můžete být u toho.“

„To je prvotřídní,“ řekl Matiuse. „Moc ti děkujeme, Bene.“

„Nechcete zavolat vaší sestře?“ navrhla Sára. „Jako místní historičku ji nález přece bude velice zajímat!“

„Máš pravdu!“

Tři přátelé, Arak a Ben netrpělivě čekali. Minuty se táhly jako celé hodiny, Matiuse chodil kolem Benova psacího stolu jako uvězněná šelma.

„Ty mě znervózňuješ,“ posteskla si Sára.

Konečně se k závoře přiblížilo nějaké auto a za chvíli vstoupil do Benovy kanceláře úředník z Coral Harbouru. Malými volnými kroky ho následovala paní Andaluková.

„Jaký objev!“ prohlásila živě. „Jaké odhalení! Raduji se, že mohu být bezprostředně při tom, ano, opravdu!“

Šestnáctá kapitola

Sledován pozornýma očima šéfa a historičky, odřízl Ben zámek hliníkového kufříku. Kufřík se otevřel. Sedm hlav se naklánělo nad jeho obsahem, který, jak se zdálo, vzdoroval vodě, času a prachu. Kufřík v sobě skrýval tenký pořadač s výkresy a informacemi, dvě tříkilogramové cihly z třpytícího se zlata a několik svazků velkých bankovek.

„Nahoře je nějaký soukromý dopis,“ konstatoval překvapeně úředník.
„Je adresován Malikovi a Jimimu.“

„Jimi byl můj otec,“ vysvětloval Arak pohnutým hlasem.

Úředník mu podal dopis.

„Přečti ho,“ prosil vzrušeně Sammy.

„Milý Maliku a milý Jimi,

až tato strašná válka v Evropě, v Asii a v Africe konečně skončí, vrátím se pro kufřík.

My však nemáme moc nad našimi životy, tomu jsem se naučil zvláště tady – na drsném severu. Kdyby mi něco mělo zabránit v návratu, Vy budete určitě pátrat dál. Prosím, odevzdejte obsah kufříku majitelům, kterým byl ukraden – americkému národu.

Musím Vám k tomu vysvětlit několik podrobností. V generálním štábu, který plánoval nasazení našich jednotek v Evropě, seděl zrádce. Sám jsem tomu nemohl uvěřit, protože ten muž se těšil zvláštní úctě. Ale sympatizoval s hitlerovským Německem a chtěl tu zemi podporovat. Ukradl přísně tajné informace o zbraních, jejichž vlastnění by Německu přineslo velké výhody, ba, možná by dokonce mohlo rozhodnout o výsledku války – a navíc ukradl také velkou sumu peněz na financování výroby zbraní.

Major Brebis, můj přímý nadřízený, měl ten kufřík pokud možno co

nejméně nápadně předat německé spojce v Anglii. Brebis ovšem nevěděl, co kufřík obsahuje, neznal ani číselnou kombinaci na zámku. Ale mně byla sdělena. Na poslední chvíli se americká tajná služba dozvěděla o celé té transakci a pověřila mě, abych kufřík zabezpečil a pokud možno přivezl zpátky.

Je mi líto, moji přátelé, že jsem vám to všechno nemohl vysvětlit dřív. Děkuji Vám za důvěru, jakou jste mně prokázali!

Greg.“

„Teď už rozumím všemu,“ řekl Ben. „Ten voják nebyl žádný zloděj!“

„Můj tatínek a strýček ho tehdy před 65 lety vylovili z vody,“ vypravoval Arak úředníkovi a Benovi. „Schovali ho a pomohli mu při dalším útěku!“

„Chápu,“ řekl úředník. „Tak jsme dnes konečně mohli vyřešit starou záhadu ze dnů války.“

„A co teď bude dál?“ ptal se Matiuse.

„Předáme kufřík spolu s jeho obsahem a informacemi Pentagonu, americkému ministerstvu obrany. Ben a paní Andaluková mě doprovodí, když nejdřív uložíme kufřík do trezoru na našem úřadě.“

„Slyšel pak váš otec ještě někdy něco o vojákovi Gregu Thompsonovi?“ zeptal se Ben.

Arak zavrtěl hlavou. „Jeho stopa se ztratila koncem roku 1944 nahoře v Rankin Inletu.“

Paní Andaluková vyfotila kufřík a vojákův dopis. Horlivě si psala poznámky. Sammy potěžkával v ruce jednu ze zlatých cihel.

„Vojákův poklad. Představoval jsem si ho trochu jinak.“

„Jako truhlu se zlaťáky?“ zeptal se Matiuse.

„Ano, snad! Ale každopádně teď můžeme náš příběh dopsat do konce!“

Uplynulo několik týdnů. Vánoce byly přede dveřmi. Matiuse, Sára a

Sammy zrovna jako Big Nuulak a jeho kamarádi odevzdali své práce v přesném termínu a teď netrpělivě čekali na výsledek.

Konečně, týden před vánočními prázdninami, přišel jednoho rána pan Parker do své třídy s novinkami. „Dostali jsme pozvání,“ vysvětloval. „Big, Ken, Lenny, Matiuse, Samuel, Sára a Tob jsou zváni na oficiální předání cen do Iqaluitu. Navrhují, že bychom tam v pondělí mohli letět s celou třídou!“

„Určitě jsme dostali první cenu, uvidíte!“ zanotoval Big.

Sára obrátila oči v sloup.

„Sotva to vydržím do pondělka,“ posteskl si Matiuse.

Ale přece se dočkali. Třída jela s panem Parkerem v pondělí brzy ráno k terminálu na letišti. Tim Nuulak, druhý pilot a posádka už čekali.

„Držím vám všem palce,“ řekl Tim a usmíval se.

Po dobrých čtyřech hodinách letu v malém letadle přistáli na letišti hlavního města.

Iqaluit bylo temperamentní, rušné městečko, kde žilo asi 7 000 obyvatel.

Před městským centrem, kde mělo proběhnout předání cen, parkovalo mnoho aut a byla tam pořádná tlačnice. Taxikář, který řídil jejich mikrobuse, se zlobil.

Konečně přišla ta napínavá chvíle. Mluvčí poroty se postavila, aby přečetla, kdo získal ceny.

První cenu, výzkumnou cestu na Ellesmerův ostrov, získala nějaká třída z Igooliku.

„Druhou cenu dostávají účastníci soutěže v čele s Bigem Nuulakem z Coral Harbouru za příspěvek o energii z obnovitelných zdrojů!“

Big a jeho spolubojovníci spěchali dopředu, aby převzali elegantní červený elektrický sněžný skútr. „Ten ale nenadělá žádný hluk, nepředvede starty skokem ani nás nezahálí do výfukových plynů!“ pobaveně se smála Sára. Ale tleskala nejdéle a nejhlasitěji ze všech.

Poté co předala i třetí a čtvrtou cenu, udělala mluvčí poroty malou přestávku.

„Nyní přicházíme k zvláštní ceně poroty,“ oznámila. „Získávají ji Matiuse Alviq, Sára Araková a Samuel Parker za historicky a mezipředmětově významné téma. Srdečně blahopřeji!“

Jásot neměl hranic. Dvě ceny pro Coral Harbour! Naši tři přátelé dostali za odměnu pobyt v městě Torontu.

Následovala malá slavnost se studeným švédským stolem, při které se mladí lidé vesele bavili.

„Pěkně jste jim tam ty ceny rozebrali,“ chválil je Tim, „gratuluji!“

Po okružní jízdě městem a po drkotavé jízdě ulicí s obchody seděli večer všichni unaveni a spokojeni ve svém letadle a letěli k západu.

Sára se předklonila a vyhlédla okénkem. „Vidíte tu spoustu světél?“ zvolala. „Iqaluit se mně líbí, tam se opravdu něco děje!“

Matiuse a ostatní s ní nadšeně souhlasili.

Sammy se opřel o opěradlo sedadla a zavřel oči. Před očima se mu vynořil obraz noční siluety Toronta. Ne, netoužil vrátit se tam. Sammy navíc cítil: Tady nahoře na severu našel svůj domov, svůj klid a především svou víru.

KONEC

Časový přehled událostí 2. světové války

1. 9. 1939	Německo napadlo Polsko
3. 9. 1939	Anglie a Francie vypověděly Německu válku
květen 1940	západní polní tažení Hitlera proti Holandsku, Belgii a Lucembursku
červen 1940	polní tažení proti Francii
22. 6. 1940	kapitulace Francie
8. 8. 1940	začátek německých bombových útoků na Londýn
září 1940	Anglie dostává od USA 50 torpédoborců
27. 5. 1941	Roosevelt povoluje, že do Velké Británie bude dovážena americká výzbroj
22. 6. 1941	začátek německého polního tažení proti Sovětskému Svazu
7. 12. 1941	japonský útok na Pearl Harbour (na Havajských ostrovech)
8. 12. 1941	USA nato vyhlásují Japonsku válku
11. 12. 1941	Německo a Itálie vyhlásují USA válku
1943 – 1944	ústup Němců ze Sovětského Svazu
červen 1944	počátek invaze spojenců ve Francii
květen 1945	bezpodmínečná kapitulace Německa